

**VI FÖRSVARAR SVERIGE, LANDETS
INTRESSEN, VÅR FRIHET OCH RÄTT
ATT LEVA SOM VI SJÄLVA VÄLJER.**

Försvarsmaktens årsredovisning 2016
Bilagor 1-3

FÖRSVARSMAKTENS ÅRSREDOVISNING 2016

Bilagor 1-3

Denna årsredovisning publiceras även på Försvarets hemsida (www.forsvarsmakten.se)

Försvarets årsredovisning 2016. FM2016-17170:2

Bilaga 1 Personalberättelse, Bilaga 2 Materielberättelse, Bilaga 3 Krigsförbandens anslagsbelastning

Omslagsbild: Bezav Mahmod/Försvarets

(Plutonchef håller ordergivning inför landstigning och spaningsuppgift, AMF1, Stockholm)

Innehållsförteckning

Personalförsörjning	1
Personaluppfyllnad.....	3
Antalet anställda.....	3
Personalrörlighet	5
Personal vid internationella insatser.....	6
Hemvärnsmän och frivillig personal	8
Frivilliga försvarsorganisationer	9
Kompetensförsörjning och längre sammanhållande utbildningar	10
Kompetensförsörjning	10
Rekryteringsresultat för militär grundutbildning (MGU).....	10
Övriga utbildningar	12
Utbildningen av reservofficerare (RO)	13
Särskilda redovisningar	14
Arbetet med jämställdhetsintegrering	14
Arbetet med likabehandling och icke-diskriminering	15
Åtgärder för att öka andelen kvinnor	16
Genomförda åtgärder, uppnådda resultat samt bedömda effekter	16
Arbetet med veteran- och anhörigfrågor	17
Frisknärvaro och sjukfrånvaro	17
Resultatindikatorer	18
Personaluppfyllnad, Ekonomiskt utfall	19
Sammanfattning	19
Åldersfördelning för respektive personalkategori samt uppdelning på kön	20

Tabellförteckning

Tabell 1 Fortsatt engagemang, i någon form och under en period, efter genomförd GMU.	2
Tabell 2 Bemanningsläget per 2016-12-31	3
Tabell 3 Antalet anställda per personalkategori	4
Tabell 4 Medelålder för anställd personal	5
Tabell 5 Personal som tjänstgjort utomlands under 2016.....	7
Tabell 6 Personal (antal) i hemvärnsförbanden	8
Tabell 7 Rekrytering till hemvärdet.....	9
Tabell 8 Rekrytering till samt utfall efter den militära grundläggande utbildningen.	11
Tabell 9 Antal studerande på längre sammanhållande utbildningar	12
Tabell 10 Sjukfrånvaro	18
Tabell 11 Resultatindikator - Personalomsättning GSS/K	18
Tabell 12 Resultatindikator - Andel yrkesofficerare som tjänstgjort utomlands	18
Tabell 13 Personalkostnader.....	19

Figurförteckning

Figur 1 Åldersfördelning för yrkesofficerare	20
Figur 2 Åldersfördelning för yrkesofficerare uppdelat på kön	20
Figur 3 Åldersfördelning för reservofficerare	21
Figur 4 Åldersfördelning för reservofficerare uppdelat på kön.....	21
Figur 5 Åldersfördelning för civilanställda uppdelat på kön.....	22
Figur 6 Åldersfördelning för kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater samt sjömän uppdelat på kön	23
Figur 7 Åldersfördelning för tidvistjänstgörande gruppbefäl, soldater samt sjömän uppdelat på kön.....	23

Personalförsörjning

Försvarets ska lämna en s.k. personalberättelse. Personalberättelsen ska tydliggöra personalförsörjningens effekter och möjliggöra en uppföljning av det övergripande numerära förhållandet i Försvaretsorganisation 2016 mellan anställd personal och personal som är krigsplacerad men inte anställd i myndigheten. De senare innefattar såväl gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/P) som övrig totalförsvarspliktig personal som har en krigsplacering men inte är anställd i Försvaretsmakten. Uppföljning, inklusive ekonomi, ska omfatta kategorierna officerare, specialistofficerare, gruppbefäl, soldater och sjömän samt övrig krigsplacerad personal. Redovisning ska i tillämpliga delar ske uppdelat på kvinnor och män och ålder. Redovisningen ska lämnas i myndighetens årsredovisning för 2016.

RB p 2.1

En fungerande personalförsörjning är avgörande för att Försvaretsmakten ska kunna lösa sina uppgifter. Försvaretsmakten behöver personal med rätt kompetens i rätt kvantitet och med rätt tillgänglighet för att:

- lösa myndighetens produktions- och förvaltningsuppgifter
- agera med militär förmåga med del av organisationen i grundberedskap, såväl nationellt som internationellt
- agera med militär förmåga med hela organisationen i höjd beredskap

Uppbyggnad av militära kompetenser är komplex då varje års investeringar i militär grundutbildning respektive officersutbildning ska trygga organisationens behov under lång tid.

Krigsförbanden är i huvudsak personellt uppfyllda och består av anställda, totalförsvarspliktiga och avtalspersonal vilket innebär att regeringen, vid en beredskapshöjning, personellt förfogar över krigsorganisationen.

Under 2016 har emellertid belastningen på den kontinuerligt tjänstgörande personalen varit hög. Den prioriterade förmågeuppbyggnaden har tillsammans med omfattande insatser och beredskap ställt höga krav på organisationen. Framtida försörjning av, och tillgång till, kontinuerligt tjänstgörande personal är avgörande för att även fortsatt möjliggöra lösandet av myndighetens uppgifter i fred, kris och krig.

Avseende övergången från ett pliktbaserat till ett frivilligt militärt personalförsörjningssystem är myndigheten fortfarande i en uppbyggnadsfas. Den totalförsvarspliktiga personalen ersätts succesivt med anställda gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) samtidigt som yrkes- (YO) och reservofficerare (RO) från enbefälssystemet ersätts med motsvarande personal ur det nya flerbefälssystemet. Sammantaget ger personalförsörjningen successivt högre effekt ur såväl ett kompetens- som ett tillgänglighetsperspektiv. Genom beslutet om återinförd repetitionsutbildningsplikt kan Försvaretsmakten nu öva hela krigsförband.

Den fulla effekten av det frivilliga militära personalförsörjningssystemet och flerbefälssystemet är ännu inte uppnådd.

Den frivilliga militära personalförsörjningen som system fungerar väl, så till vida att en hög andel av de som tidigare genomfört grundutbildning väljer ett fortsatt engagemang¹ i Försvaretsmakten². Den frivilliga militära personalförsörjningen ger också bättre motiverad och mer kompetent personal där den ersätter totalförsvarspliktig personal. Detta gäller i synnerhet kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän men även motsvarande tidvis tjänstgörande kategorier under förutsättning att de utvecklas vidare genom repetitionsutbildningar eller internationella insatser. Genom denna utväxling av totalförsvarspliktig personal mot anställd personal ökar också tillgängligheten i grundberedskap. Sammantaget ger personalförsörjningen successivt högre effekt ur såväl ett kompetens- som ett tillgänglighetsperspektiv.

¹ Se tabell 1

² som yrkesofficer, reservofficer, anställt gruppbefäl, soldat, sjöman eller hemvärnsman

GMU år	Antal som slutfört utbildning	Andel som tagit anställning alternativt tecknat avtal med Hemvärnet
GMU 2011	1 282	89,4 %
GMU 2012	1 719	88,3 %
GMU 2013	3 035	78,8%
GMU 2014	1 963	78,2%
GMU 2015	2 214	83,6%

Tabell 1 Fortsatt engagemang, i någon form och under en period, efter genomförd GMU.

Tabellen baseras på memo 5739 från Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) vilket kompletteras med värden för GMU 2013 – 2015. Den visar fortsatt engagemang på kortare eller längre sikt per den 31 december 2016.

Befälsordningsreformen ger avsedd effekt. Uppdelningen av yrkesofficerskåren i akademiskt utbildade officerare och yrkesutbildade specialistofficerare är ett framgångsrikt sätt att utveckla dessa bägge grupper med djupa yrkeskunskaper inom respektive ansvarsområden. Under året har Försvarmakten utvecklat och förtydligat yrkes- och reservofficerarnas roller i organisationen. I detta har också gruppbefälets roll beskrivits då denne är en självklar del av organisationens befäls- och utbildningsförmåga. Allt detta möjliggör tillsammans att officers- och befälsutbildningar utvecklas samt karriär- och yrkesutveckling förtydligas.

Den civila personalförsörjningen fungerar i allt väsentligt väl. Det finns vissa kompetensområden där rekryteringen av civila arbetstagare är en utmaning. Vad gäller avtalspersonal ur frivilligorganisationerna återstår fortfarande att helt fylla organisationens behov. Här bedömer Försvarmakten att det mesta av detta kommer att vara åtgärdat inom försvarsbeslutsperioden.

Likt de senaste åren har volymerna vid de militära grundutbildningarna och officersutbildningarna underskridit de nivåer som krävs för en långsiktigt hållbar militär personalförsörjning. Om utbildningsvolymerna inte ökar begränsas krigsförbandens tillgänglighet i grundberedskap. Det krävs därför fortsatta åtgärder för att öka utbildningsvolymerna. Sammantaget ger dock personalförsörjningssystemet en allt högre effekt ur såväl ett kompetens- som ett tillgänglighetsperspektiv.

2016 infördes ny sammanhållen militär grundutbildning (MGU). Antal inryckande ligger under den nivå som Försvarmakten förväntade och ligger därmed under den nivå som krävs för en långsiktigt hållbar militär personalförsörjning. Positivt är att den nya sammanhållna militära grundutbildningen visar på lägre avgångstal än tidigare form. Den nya utbildningsformen ger också Försvarmakten möjlighet att krigsplacera rekryterna efter fullföljd utbildning. Ur den aspekten ger en sammanhållen militär grundutbildning en ökad effekt för krigsorganisationen i höjd beredskap. Försvarmakten intensifierar åtgärderna för att nå rekryteringsmålet för 2017.

Utöver ökade utbildningsvolymerna behöver Försvarmakten säkerställa tillräckligt långa anställningstider för anställda gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) samt öka merutnyttjandet av investerad kompetens genom att en större del av den militära personalen väljer ett fortsatt engagemang i Försvarmakten när de lämnar en anställningsform. Försvarmakten har därför under året sett över vad som skulle kunna underlätta för yrkesofficerare samt kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/K) att fortsätta sina engagemang i Försvarmakten som tidvis tjänstgörande personal, hemvärnsmän eller som frivillig personal.

En långsiktig utmaning ligger i försörjningen av kontinuerligt tjänstgörande officerare (OFF/K) då en stor andel av dessa går i pension de närmaste femton åren. Majoriteten av dessa pensionsavgångar sker i början av denna period, då ca 2 500 av dagens 7 000 officerare går i ålderspension fram till 2025. Grundrekryteringen av officerare under 2000-talet räcker inte för att täcka dessa avgångar.

Försvaretsmakten ser tillsammans med Förvarshögskolan över alternativa vägar som kan leda till anställning som OFF/K. Tidigare har försörjningen av en genomförd militär grundutbildning följts av ett sammanhållet officersprogram. Denna kan nu komma att kompletteras med alternativa utbildningar, där krigsvetenskap utgör kärnämne, för individer med annan akademisk kompetens än den militära.

Personaluppfyllnad

Försvaretsmakten ska lämna en s.k. personalberättelse. Personalberättelsen ska tydliggöra personalförsörjningens effekter och möjliggöra en uppföljning av det övergripande numerära förhållandet i Försvaretsmaktens organisation 2016 mellan anställd personal och personal som är krigsplacerad men inte anställd i myndigheten. De senare innefattar såväl gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/P) som övrig totalförsvarspliktig personal som har en krigsplacering men inte är anställd i Försvaretsmakten. Uppföljning, inklusive ekonomi, ska omfatta kategorierna officerare, specialistofficerare, gruppbefäl, soldater och sjömän samt övrig krigsplacerad personal. Redovisning ska i tillämpliga delar ske uppdelat på kvinnor och män och ålder. Redovisningen ska lämnas i myndighetens årsredovisning för 2016.

RB p 2.1

Antalet anställda

Tillgången på antal anställda och hemvärnsmän har i stort utvecklats som förväntat under året. Antalet yrkesofficerare och civilanställda följer plan. Antalet GSS/K har som väntat minskat under året i och med införandet av nytt utbildningssystem. De som påbörjat MGU 2016 blir anställda som GSS först då de är klara med sin befattningsutbildning vilket sker under 2017. En ökning av GSS/T och antalet hemvärnsmän kan konstateras under året.

Bemanningsläget

Befattning	2016			2015			2014			Not
	Antal	Andel		Antal	Andel		Antal	Andel		
		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män	
Kontinuerligt tjänstgörande:										
OFF (OF1-9)	3 864	7%	93%	4 152	6%	94%	4 186	6%	94%	
SO (OR6-9)	4 850	7%	93%	4 505	7%	93%	4 440	7%	93%	
GSS (OR1-5)	4 923	10%	90%	5 562	11%	89%	5 441	40%	60%	
Civila arbetstagare	5 326	38%	62%	5 225	39%	61%	5 154	11%	89%	
Övriga*	689	19%	81%	643	11%	89%	695	17%	83%	1
Summa kontinuerligt tjänstgörande	19 652	17%	83%	20 087	16%	84%	19 916	17%	83%	

Tabell 2 Bemanningsläget per 2016-12-31

- Under begreppet övriga återfinns tjänstlediga tillsynsmän, yrkesofficerare vid annan myndighet, utlandsstationerade, elever, rehabilitering, m.m.

Antal anställda per personalkategori

Personalgrupp/-kategori	2016				2015			2014		
	Planering (BU mot 2020)	Antal	Andel		Antal	Andel		Antal	Andel	
			Kvinnor	Män		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
I redovisningen ingår personal som är tjänstledig från sin anställning i Försvarsmakten och tjänstgör vid andra myndigheter m.m. Placering i tabell redovisas baserat på utbildning, inte befattning										
Kontinuerligt tjänstgörande:										
OFF/K		6 978	6%	94%	7 279	6%	94%	7 576	6%	94%
SO/K		2 147	9%	91%	1 869	9%	91%	1 575	9%	91%
Summa YO	9 000	9 125	7%	93%	9 148	6%	94%	9 151	6%	94%
Arbetstagare i internationella, militära insatser		44	23%	77%	28	7%	93%	35	11%	89%
GSS/K	6 500	5 241	11%	89%	5 807	11%	89%	5 570	11%	89%
Civila arbetstagare	5 300	5 292	40%	60%	5 132	40%	60%	5 195	41%	59%
Summa kontinuerligt tjänstgörande	20 800	19 702	17%	83%	20 115	16%	84%	19 951	17%	83%
Tidvis tjänstgörande:										
OFF/T		6 097	3%	97%	6 140	3%	97%	6 183	3%	97%
SO/T		273	9%	91%	207	10%	90%	165	12%	88%
Summa RO	2 400	6 370	3%	97%	6 347	3%	97%	6 348	3%	97%
GSS/T	10 400	3 886	10%	90%	3 769	10%	90%	3 462	8%	92%
Summa tidvis tjänstgörande	12 800	10 256	6%	94%	10 116	5%	95%	9 810	5%	95%
Summa kontinuerligt och tidvis tjänstgörande	33 600	29 958	13%	87%	30 231	13%	87%	29 761	13%	87%
Hemvärnsförbanden:										
Summa hemvärnsmän och frivillig personal	21 700	21 759	13%	87%	21 487	13%	87%	21 204	14%	86%

Tabell 3 Antalet anställda per personalkategori

Medelålder

Befattning	Kvinnor			Män		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
OFF/K, SO/K	37	36	36	43	43	43
OFF/T, SO/T	42	41	40	51	50	50
GSS/K	25	24	23	26	25	24
Civila arbetstagare	46	47	46	46	46	46

Tabell 4 Medelålder för anställd personal

Personalrörlighet

Vid granskning av avgångsiffror och -orsaker för Försvarsmaktens olika personalkategorier bör följande personalkategorier särredovisas:

- kontinuerligt tjänstgörande (yrkesofficerare och civilanställda)
- tidsbegränsat anställda (gruppbefäl, soldater och sjömän - oberoende om det är kontinuerligt eller tidvis).
- tidvis tjänstgörande (reservofficerare och gruppbefäl, soldater och sjömän)

Denna särredovisning görs då förutsättningarna för att lämna sin anställning är avsevärt olikartade.

För kontinuerligt tjänstgörande innebär det att lämna sin huvudarbetsgivare och med andra ord sin huvudinkomst vilket inte är fallet för tidvis tjänstgörande. Det visar sig bland annat genom att reservofficerare sällan lämnar sin anställning trots att de inte längre tjänstgör aktivt.

För Försvarsmakten innebär det också att det för yrkesofficerare och civilanställda är naturligt att vissa lämnar organisationen på egen begäran. Det ger organisationen en personalrörlighet som i vid bemärkelse stimulerar kompetensförsörjningen, men som samtidigt bör värderas och hanteras utifrån behoven av kompetensmässig kontinuitet. För GSS föreligger det motsatta förhållandet. Här eftersträvar Försvarsmakten generellt att personalen alltid stannar hela anställningstiden. Avgångar på egen begäran för dessa personalkategorier är alltså mer problematisk än för de som är anställda tillsvidare eftersom det driver upp rekryteringsbehovet till den militära grundutbildningen.

Det militära personalsystemet utmärker sig genom en stor intern personalrörlighet. Det är önskvärt i syfte att utnyttja erhållen kompetens i flera olika engagemangsformer. Till exempel eftersträvar Försvarsmakten att yrkesofficerare som avslutar sin anställning tidigare än vid pension anställs som reservofficer, att GSS/K efter sin anställning tar en ny anställning som GSS/T eller tecknar ett hemvärnsavtal, alternativt att GSS/K utvecklas som yrkes- eller reservofficer. Detta är vanligt och innebär att nettoavgångstalen är lägre ur ett Försvarsmakts-perspektiv.

Av yrkesofficerarna har knappt fyra procent lämnat sin anställning under året. Den enskilt största avgångsorsaken är pension. Det låga antalet yrkesofficerare som lämnar sin anställning på egen begäran indikerar att de generellt är nöjda med sitt yrkesval. En delförklaring finns i den relativt stora andelen yrkesofficerare från 45 års ålder och uppåt. Med anledning av en relativt förmånlig lägre pensionsålder tenderar dessa ogärna att lämna Försvarsmakten i förtid. För yrkesofficerare, vilka lämnar på egen begäran, är avgångsiffrorna relativt konstanta över lång tid. Ungefär hälften av dessa har lämnat sin anställning någon gång under de första 20 åren efter genomgången officersutbildning.

Av de civilanställda har drygt nio procent lämnat sin anställning under året. Den vanligaste avgångsorsaken är att anställningen avslutas på egen begäran. Med tanke på att denna yrkesgrupp ofta har flera arbetsgivare att välja bland, förefaller det rimligt att denna avgångsprocent ligger högre än för yrkesofficerare. Avgångarna är också i nivå med motsvarande siffror för civilanställda vid andra myndigheter.

Av GSS/K har ca 18 procent lämnat sin anställning under året. Det är ovanligt att denna personalkategori stannar hela planerade anställningstiden och den vanligaste avgångsorsaken är på egen begäran. En avgång kan dock innebära att individen tar ett annat engagemang i myndigheten vilket är gynnsamt för den totala personalförsörjningssituationen. Trots att Försvarets eftersträvar längre anställningstider uppfattas inte antalet som lämnar sin anställning som en indikator på att personalen upplevt problem eftersom det är frågan om tidsbegränsade anställningar. Därtill befinner sig de flesta i en ålder då det är naturligt att pröva andra yrken eller studier.

Av reservofficerare har drygt två procent och av GSS/T drygt åtta procent lämnat sin anställning under året. För GSS/T är det en tydlig minskning jämfört med tidigare år vilket ses som en framgång i arbetet med att nå längre anställningstider för denna personalkategori.

Personal vid internationella insatser

Personalberättelsen ska innehålla en sammanställning av under året tjänstgörande personal vid internationella militära insatser.

RB p 2.1

Antalet individer som tjänstgör vid internationella insatser ligger på ungefär samma nivå som föregående år. De större förändringarna är att insatsen *Atalanta* har minskat i intensitet samt att Försvarets exportstöd i form av supportgrupper i Tjeckien och Ungern har avslutats. Under året har *Operation Inherent Resolve (OIR)* i Irak tillkommit.

Tabellen visar antalet befattningar som Försvarets bemannat i internationella insatser under året. Tidigare år har det redovisats summan av antalet personer som har tjänstgjort på befattningarna under respektive år. Denna summa blir väsentligt högre eftersom befattningarna oftast bemannas med mer än en person under kalenderåret.

Personal vid internationella insatser

Insatser	Personal som rekryterats bland dem som är anställda vid det insatta krigsförbandet															Personal som har direktrekryterats till insatsen		
	Yrkesofficerare			Reservofficerare			GSS/K			GSS/T			Civila arbetstagare					
	Varav			Varav			Varav			Varav			Varav					
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
I internationell militär insats:																		
Insats RMS	16	0	16	1	0	1	1	0	1	0	0	0	4	2	2	2	0	2
Insats Mali	77	8	69	12	0	12	122	11	111	0	0	0	11	2	9	10	4	6
Insats Somalia, EUTM	4	0	4	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Insats OIR	10	0	10	1	1	0	24	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enskild insats	31	0	31	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0
Utbildningsinsats Mali, EUTM	6	0	6	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	144	8	136	19	1	18	149	11	138	0	0	0	17	4	13	12	4	8
Annat tjänstgöring:																		
Attachéer	29	0	29	0			0			0			0			0		
Försvarsassistenter	0			0			0			0			3	0	3	0		
Stab NATO	15	1	14	0			0			0			1	1	0	0		
Stab EU	12	1	11	0			0			0			0			0		
Förbindelseofficerare	15	1	14	0			0			0			0			0		
EU OHQ Atlanta	3	0	3	0			0			0			0			0		
EU OHQ Sophia	3	0	3	0			0			0			0			0		
Utvecklingsofficerare	4	0	4	0			0			0			0			0		
Lärare utländsk skola	1	0	1	0			0			0			0			0		
Elever utländsk skola	10	1	9	0			0			0			0			0		
SWAFSG Tjeckien	0			0			0			0			0			0		
SWAFSG Ungern	0			0			0			0			0			0		
SWAFSG Thailand	2	0	2	0			0			0			0			0		
HAW, Ungern	21	1	20	2	0	2	0			0			3	1	2	2	2	0
Summa	115	5	110	2	0	2	0	0	0	0	0	0	7	2	5	2	2	0
2016 Totalt	259	13	246	21	1	20	149	11	138	0	0	0	24	6	18	14	6	8
Jämförelsetal:																		
2015 Totalt	685	24	661	79	5	74	481	23	458	135	26	109	69	24	45	60	15	45
2014 Totalt	446	10	436	50	3	47	339	11	328	40	10	30	54	22	32	67	25	42

Tabell 5 Personal som tjänstgjort utomlands under 2016

Hemvärnsmän och frivillig personal

Under året har Hemvärdet i likhet med Försvarmakten i övrigt infört militär grundutbildning (MGU). Systemet innebär att hemvärnssoldaten kan placeras direkt på befattning i förband efter avslutad utbildning.

Målet för 2016 avseende personal i hemvärnsförband var 21 700 med avtal och myndigheten har, efter lyckad rekrytering, uppnått detta. En årlig antagning av ca 2 000 individer behövs för att behålla dagens nivåer av hemvärnsmän och frivillig personal. Nettoökningen av personal mellan 2015 och 2016 som tecknat avtal med hemvärdet var 200 (se tabell 6).

Inflödet till hemvärnsförbanden består av tre delflöden:

- tidigare anställd eller grundutbildad/totalförsvarspliktig personal
- efter genomförd GMU (den tidigare grundutbildningen) respektive MGU
- hemvärdets specialister som rekryterats och utbildats av de frivilliga försvarsorganisationerna

Direktrekryteringen till hemvärnsförbanden från gruppen tidigare grundutbildade under plikt ebbar ut, men ersätts till del av en ny grupp med fullgjord militär grundutbildning. Övergången till hemvärnsavtal för de GSS som slutar sin anställning samt rekryter som fullföljt sin GMU utan fortsatt anställning har ännu inte nått tillräckliga nivåer.

Detta kompenseras genom direktrekrytering av tidigare militärt grundutbildad personal samt avtal med tidigare anställd personal. För att öka rekryteringen har korttidsanställda rekryterare från hemvärnsförbanden använts med bra resultat.

I hemvärnsförbandens rekrytering till MGU finns det stora skillnader i resultat mellan de olika hemvärnsförbanden. Dessa är främst geografiskt och demografiskt betingade. Antalet MGU-platser riktade mot hemvärdet har under året reducerats till förmån för utbildning till GSS/K och GSS/T. Under 2016 infördes även ett för hemvärdet nytt verktyg för omhändertagande av intresseansökningar. Detta finns i Försvarmaktens kundvårdsdatabasverktyg "Mitt Försvarmakten". Verktyget underlättar hantering och förkortar tiden mellan intresseanmälan och avtalsskrivande vilket ger en effektivare rekrytering.

Personal i hemvärnsförbanden

	2016					2015					2014				
	Planering (BU mot 2020)	Antal	Andel		Medelålder	Planering (BU)	Antal	Andel		Medelålder	Planering (BU)	Antal	Andel		Medelålder
			Kvinnor	Män				Kvinnor	Män				Kvinnor	Män	
Antal hemvärnsavtal		17 735	6%	94%		17 513	6%	94%		15 300	17 661	14%	86%		
Antal frivilligavtal		3 729	46%	54%		3 751	47%	53%		4 100	3 543	14%	86%		
Övriga		223	24%	76%		223	20%	80%							
Summa	21 700	21 687	13%	87%	42	21 250	21 487	13%	87%	42	19 400	21 204	14%	86%	41

Tabell 6 Personal (antal) i hemvärnsförbanden

Antagna till hemvärnet

	2016	2015	2014	Not
Från övriga förband	206	43	35	
Från gruppen tidigare grundutbildade under plikt	1 763	2 435	1 700	1
Från GMU/MGU	142	173	179	
Från de frivilliga försvarsorganisationerna	615	371	252	2
Totalt antal antagna	2 726	3 022	2 166	

Tabell 7 Rekrytering till hemvärnet

1. Redovisningen innehåller osäkerheter.
2. Visar även de som är under utbildning och inte ännu tecknat Frivilligavtal för Hemvärnet (591 personer).

Frivilliga försvarsorganisationer

Frivilliga försvarsorganisationer:

Försvarsmakten ska redovisa myndighetens samverkan med de frivilliga försvarsorganisationerna avseende totalförsvarsupplysning, utbildning och bemanning.

RB p 2.3

Försvarsmakten har en löpande dialog med de frivilliga försvarsorganisationer som får uppdrag avseende den frivilliga försvarsverksamheten. Några gånger per år genomförs informationsmöten där samtliga frivilliga försvarsorganisationer samlas. Försvarsmakten samverkar med Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap (MSB) i frågor rörande de frivilliga försvarsorganisationerna för att ha samsyn i gemensamma frågor, avtal och bestämmelser. De frivilliga försvarsorganisationerna deltar vid Folk & Försvar i Sälen, Almedalsveckan, Veterandagen samt vid Stockholm Pride.

De frivilliga försvarsorganisationerna bedriver totalförsvarsupplysning i all sin ungdomsverksamhet och når årligen mellan 5 000 -7 000 ungdomar. För alla som antas och rekryteras till någon form av befattning/utbildning ingår totalförsvarsupplysning i utbildningspaketet. De frivilliga försvarsorganisationerna har i sina stadgar att bedriva totalförsvarsinformation till egna medlemmar vilket sker några gånger årligen.

Kompetensförsörjning och längre sammanhållande utbildningar

Kompetensförsörjning

Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

FÅB,
Kapitel 3, 3§

Försvarmakten är medveten om inom vilka områden kompetensbrister föreligger och ett långsiktigt arbete är inlett för att minska dessa brister. Ett exempel på en åtgärd är breddad rekrytering. Myndigheten har bland annat ökat samarbetet med yrkesskolor och universitet/högskolor för att kunna genomföra lokal rekrytering där så är möjligt.

Inom respektive stridskraft har det vidtagits åtgärder för att omhänderta kompetensförsörjningen av krigsförbanden. Arbetet har skett inom ramen för införandet av den nya organisationen som tagits fram. De identifierade behoven av åtgärder omsätts i utvecklings- och systemutvecklingsplaner där övnings- och utbildningsverksamhet anpassas.

Försvarmakten avser att fokusera på utvecklingen av förbands och enheters samlade kompetensbredd och därmed deras operativa förmåga. Detta innebär ett minskat behov av riktad utbildning av den enskilde till förmån för träning av hela krigsförband och enheter.

Rekryteringsresultat för militär grundutbildning (MGU)

Försvarmakten ska med stöd av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet redovisa effekten av och de slutsatser som dragits av den nya militära grundutbildningen

RB p 2.1

Tidigare år har utbildningen varit uppdelad i grundläggande militär utbildning (GMU) med rekrytförmåner följt av en befattningsutbildning som anställd. Med start 2016 infördes en ny och samlad grundutbildning, kallad MGU innehållande både en GMU-del och en befattningsutbildningsdel med rekrytförmåner. MGU har hittills visat på lägre avgångstal än den tidigare tvådelade utbildningen. Den nya utbildningsformen ger Försvarmakten möjlighet att krigsplacera rekryterna efter fullföljd utbildning. Därmed uppnås en sammanhållen militär grundutbildning med ökad effekt för krigsorganisationen i höjd beredskap.

Försvarmakten öppnade under året 3 200 grundutbildningsplatser. Antalet platser grundades på en avvägning mellan förbandsproduktion, övriga uppgifter och tillgängliga resurser. Under första halvåret genomförde myndigheten justeringar i volym och fördelning mellan olika soldatkategorier för att hantera ett bristande sökintresse för de befattningar som inledningsvis erbjöds. Antal inryckande var 2 417 vilket var 783 färre än planerat. Hur många av rekryterna som tar anställning i Försvarmakten visar sig när de sista utbildningsomgångarna fullföljt sin utbildning, vilket sker första halvåret 2017.

Försvarmakten har inte nått uppställda mål avseende antalet inryckande till MGU för innevarande år. Detta kompenseras till viss del av att en högre andel fortsätter in i andra skedet av utbildningen (efter 13 veckor), jämfört med tidigare övergång från GMU till befattningsutbildning. Antalet inryckande kvinnor har varit något lägre än föregående år, men andelen som påbörjat det andra skedet av utbildningen har ökat relativt 2015. Trots detta så kommer andelen kvinnor som slutför MGU med start 2016 att vara lägre än de senaste tre åren. Eftersom utbildningarna skiljer sig åt så har en jämförelse av andelen kvinnor på GMU med MGU en begränsad validitet.

Då de inledande utbildningsomgångarna inte uppnådde planerade volymer valde Försvarsmakten att aktivt försöka attrahera målgruppen genom en riktad kampanj enligt nedan.

- Skolinformation - information till yrkesvägledare men även via gymnasieskolornas plats för studiematerial.
- Telemarketing - för att förmå de som haft godkända rekryttest att genomgå antagningsprövning.
- Relationshantering - för att hålla intresset uppe för de som sökt grundutbildning och därigenom öka sannolikheten att de som antagits också ryckte in.
- Systemstöd - utöver rekrytering mot grundutbildning, har Försvarsmakten skapat systemstöd för etablerande och vidmakthållande av relation mellan individer och Försvarsmakten (CRM³). Nu öppnades bland annat möjlighet till att söka direkt mot befattningsutbildning för de som redan genomfört en godkänd GMU-del eller gjort grundutbildning under plikt. Detta system kommer tillsammans med utökade resurser till yrkesvägledning utgöra grund för fortsatt frivillig rekrytering till Försvarsmakten.
- Förstärkt annonsering - via sociala medier under våren och sommaren.
- Särskilda stödmöjligheter - för förband som önskat medel för genomförande av lokala rekryteringsåtgärder.

Kampanjen ovan kommer att fortsätta även 2017 för att öka attraktionskraften och därigenom möjliggöra en ökad rekrytering.

Den nya utbildningsformen ger myndigheten möjlighet att krigsplacera en individ som fullgjort utbildningen på en befattning i krigsorganisationen utan att denne tar en anställning. Ur den aspekten ger en sammanhållen militär grundutbildning en ökad effekt för krigsorganisationen i höjd beredskap.

Rekryter

Händelse	Militär grundläggande utbildning (MGU)					Grundläggande militär utbildning (GMU)					
	2016					2015			2014		
	Planering (BU 16)	Antal	Andel		Medelålder	Antal	Andel		Antal	Andel	
			Kvinnor	Män			Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
Påbörjat MGU (2016) / GMU (2014-2015)	3 200	2 417	13%	87%	22,0	2 706	14%	86%	2 342	17%	83%
Slutfört MGU (2016) / GMU (2014-2015)		542	18%	82%	23,4	2 214	13%	87%	1 963	17%	83%

Tabell 8 Rekrytering till samt utfall efter den militära grundläggande utbildningen.

Huvuddelen av rekryterna som påbörjade MGU 2016 avslutar sin utbildning först under 2017. Försvarsmakten har mätt antalet rekryter som påbörjat MGU andra utbildningsveckan vid respektive kurstillfälle. Tidigare, och under GMU, skedde denna mätning redan under första utbildningsveckan. Ändringen av mättidpunkt undantar de som avbröt sin utbildning redan under första veckan.

³ "Customer Relationship Management" = databashantering med möjligheter till fördjupade analyser och riktade kampanjer. Ett steg att aktivt finnas till hands för intresserade människor i Försvarsmaktens rekryteringsmålgrupper.

Övriga utbildningar

Examinerade medarbetare från längre sammanhållna utbildningar har överlag en hög utbildningsnivå. Samtliga utbildningsplatser har dock inte kunnat tas i anspråk eftersom det funnits för få lämpliga sökande. En bidragande orsak till detta är de låga rekryteringsvolymerna till GMU/MGU. Detta gäller för officersprogrammets och specialistofficerutbildningens utbildningar för kontinuerligt respektive tidvis tjänstgörande.

Åtgärder som kommer att genomföras kommande år finns beskrivna i Försvarsmaktens och Försvarshögskolans gemensamma utredning benämnd Framtidens officersutbildning⁴. Utredningen pekar på möjligheten till vägar in för officerare med särskilda kompetenser, individer med annan akademisk utbildning samt personal med gedigen militär erfarenhet som till exempel gruppbefäl eller specialistofficer som vill utvecklas till officer.

Utfallet redovisas i tabell "Volym utbildning" enligt tabell 9.

Antal studerande

Program	2016	Andel		2015	Andel		2014
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Officersprogrammet	427	15%	85%	382	14%	86%	385
Officersprogrammet genomförs under sex terminer vid Försvarshögskolan som högskoleutbildning på grundnivå. Programmet leder till en officersexamen							
Specialistofficersutbildning	251	14%	86%	269	17%	83%	361
Utbildningen genomförs under tre terminer. Utbildningen är en grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten och leder till en anställning som yrkes- eller reservofficer inom personalkategorin specialistofficerare.							
Anpassad specialistofficersutbildning	260	6%	94%	189	4%	96%	131
Anpassad specialistofficersutbildning genomförs som en förkortad specialistofficersutbildning för erfarna GSS/K. Kravet för att få genomföra utbildningen är att individen arbetar inom relevant arbetsområde samt har varit anställd minst 48 månader som GSS/K, varav 12 månader som vicekorpral, korpral eller sergeant.							
Högre specialistofficersutbildning	35	11%	89%	11	9%	91%	0
Utbildningen har påbörjats som försöksutbildning för första gången hösten 2015. Utbildningen ska tillgodose Försvarsmaktens behov av specialistofficerare i högre staber. Utbildningen leder till att individen kan befordras till förvaltare.							
Anpassad reservofficersutbildning	39	3%	97%	40	0%	100%	20
Utbildningen tar tillvara på erfarna soldater GSS/K fortsatta engagemang i Försvarsmakten. Utbildningen leder till att soldaten kan anställas som reservofficerare inom personalkategorin specialistofficerare.							
Utbildning mot befattning OF2	50	10%	90%	50	10%	90%	52
Utbildningen genomförs som försvarsmaktsgemensamma kurser och stridskraftsspecifik utbildning anpassat till organisationens och individens behov.							
Stabsutbildning	59	12%	88%	121	7%	93%	146
Stabsutbildningen genomförs som ett antal kurser i sammanhållen form. Utbildningen leder till att individen kan planeras i befattningar som är avsedda för majorer och örlogskaptener.							
Högre stabsofficersutbildning	73	10%	90%	67	7%	93%	60
Utbildningen genomförs som uppdragsutbildning vid Försvarshögskolan och omfattar ett spektrum av militära operationer. Utbildningen leder till att individen kan planeras i befattningar som är avsedda för överstelöjtnanter och kommandörkaptener.							
Totalt	1 194	11%	89%	1 129	11%	89%	1 155

Tabell 9 Antal studerande på längre sammanhållande utbildningar

⁴ (FM2016-10258:1).

Utbildningen av reservofficerare (RO)

Försvarets makt ska redovisa utfall och slutsatser av utbildningen av reservofficerare.

RB p 2.2

Under året har Försvarets makt fortsatt att utveckla reservofficerssystemet. Tillgängliga utbildningsplatser vid reservofficersutbildningarna har dock inte fyllts. Kommande år planeras rekrytering av blivande RO/1:e sergeanter främst att baseras på anpassad reservofficersutbildning av erfarna GSS/K. Myndigheten bedömer att denna ominriktning kommer att skapa bättre förutsättningar för att fylla dessa utbildningsplatser. Försvarets makt bedömer också att volymer av blivande RO/fänrikar kommer att kunna öka när MGU-volymer ökar.

Till militär grundutbildning ryckte 15 blivande RO/fänrikar in. Antalet utbildningsplatser är 30 och resterande platser kommer att rekryteras till löpande under utbildningsåret 2016/2017. Den anpassade reservofficersutbildningen, vilken främst är avsedd för tidvis tjänstgörande gruppbefäl, har examinerat 18 nya RO/1:e sergeanter. Ytterligare 21 officersaspiranter har påbörjat första delen av sin utbildning. Sju reservofficerare tog under året examen efter genomförd taktisk stabskurs vid Försvarets högskolan och har därigenom grundbehörighet att placeras på befattningar på befattningsnivån OF 3 (major eller örlogskapten).

Årets reservofficersutbildning gav följande resultat:

- MGU: 15 inryckande till 30 platser till blivande RO/fänrikar (rekrytering av ytterligare blivande officersaspiranter kommer att ske under pågående militär grundutbildning).
- AROK1: 21 inryckande till 30 platser för blivande RO/1:e sergeanter.
- AROK2: 18 inryckande till 30 platser. Samtliga examinerades till RO/1:e sergeanter.

Särskilda redovisningar

Arbetet med jämställdhetsintegrering

I årsredovisningarna för 2016-2018 ska åtgärder och resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering redovisas. Resultatet av genomfört arbete 2015-2017 ska beskrivas och analyseras i en särskild delredovisning den 22 februari 2018

RB p 3.5

Försvarmaktens handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2015-2018 synliggör tre prioriterade fokusområden:

- Styr- och uppföljningsmekanismer
- Utbildning
- Fysisk arbetsmiljö och användbarhet för försvarsmateriel

Granskningen av styrande dokument har fortsatt på koncernnivå under året. Utöver centrala styrdokument har tematiska dokument såsom handboken *Svensk Soldat* genomlysts. Bedömningen är att Försvarmaktens strategiska inriktning, verksamhetsplanering samt verksamhetsuppdrag genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Myndighetens uppföljning har skett kvartalsvis med syfte att stärka synliggörandet av jämställdhetsaspekter. Under året publicerades "Nulägesrapport kvinnor i personalflödet", vilken syftade till att ge Försvarmakten en övergripande och lättförståelig bild av samlad information avseende kvinnors förflyttning in, genom och ut ur organisationen. Studien utgör ett underlag för styrningar av det systematiska jämställdhetsarbetet.

Under året pågick utbildningsprogrammet *Gender Coach* med högre chefer inklusive överbefälhavaren som deltagare. I programmet, där även Polisen och Försvårshögskolan deltar, tilldelas cheferna en coach med kompetens inom genus och jämställdhet. Utöver detta deltar cheferna i ett antal heldagsseminarier. Utbildning i jämställdhetsintegrering och likabehandling för ledningsgrupper och medarbetare har genomförts på lokal nivå samt vid MHS Karlberg. Det är en av flera åtgärder i syfte att förstärka det systematiska jämställdhets- och likabehandlingsarbetet. Under 2016 har även Handbok Gender publicerats. Handboken syftar till att integrera genderperspektiv i verksamhet. Vid stridsskolorna initierades jämställdhetsintegrering av utbildningar under året med konceptet *Gender Training of Trainers (G ToT)*. Respektive skola har genomgått en introduktionsutbildning och jämställdhetsintegrering av utbildningar ska genomföras under perioden 2017-2019.

Inom området för fysisk arbetsmiljö och användbarhet för försvarsmateriel har Handbok *Human Factors Integration (HFI)* färdigställts och publicerats av Försvarets Materielverk (FMV). Handboken syftar till att utveckla och utforma system som är anpassade för den mänskliga kroppen och de kognitiva förmågor som människan har. Nätverket officer/anställd kvinna (NOAK) utgör en central roll vid framtagande av personlig utrustning, materiel och beklädnad. Ytterligare ett led i att förbättra personlig utrustning är att möjliggöra spårning i avvikelser avseende materielsystem med könsaggregerad data. Under 2016 har Försvarmakten även samverkat med FMV avseende FMV:s framtagande av en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, vilket stärker området *Human Factors Integration*.

Arbetet med likabehandling och icke-diskriminering

Försvarmakten ska åiterrapportera hur myndigheten arbetar med likabehandling och icke-diskriminering.

RB p 2.1

Försvarmaktens jämställdhets- och jämlikhetsplan 2016-2018 har fortsatt utvecklats och utgår från att åstadkomma åtgärder inom ett antal målområden.

I detta arbete ingår en etablering av ett systematiskt likabehandlingsarbete i ordinarie styrnings- och uppföljningsmekanismer samt samverkan rörande värdegrundsarbete. Genom att specifikt lyfta goda exempel synliggörs existerande initiativ för likabehandling vid förband, skolor och centrum (organisationsenheter). Ett likabehandlingsperspektiv har integrerats i myndighetens värdegrundsarbete, vilket exempelvis synliggjorts i medarbetarsamtalet och i årets medarbetarundersökning. Ett fortsatt arbete för en förbättrad centraliserad trakasseriuppföljning pågår gällande omhändertagandet av resultat från den diskrimineringsenkät som genomförts. Under 2016 påbörjades ett arbete med att anpassa systematiska jämställdhets- och jämlikhetsprocesser till de förändringar i diskrimineringslagen som trädde i kraft den 1 januari 2017.

Organisationsenheterna åiterrapporterar jämställdhetsområdet i en särskild uppföljning. Syftet är att säkerställa systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering inom produktionen. De uppdrag som prioriterats under året har syftat till att främja jämställda förutsättningar och utvecklingsmöjligheter, oavsett kön, att arbeta inom organisationen.

Det lokalt drivna systematiska likabehandlingsarbetet är en av de viktigaste komponenterna. Detta arbete innebär att organisationsenheterna tillsätter en lokal kontaktperson för likabehandling, tar fram en lokal likabehandlingsplan samt applicerar checklistor mot diskriminering. Det lokala engagemanget synliggörs bland annat genom Nätverket officer/anställd kvinna (NOAK). NOAK har fortsatt utvecklats och ett flertal lokala och regionala initiativ har instiftats. Ett ökat intresse på lokal nivå har gjort det mer lämpligt att genomföra regionala nätverksträffar snarare än centrala, vilket innebär att NOAK-konferensen som genomfördes i Halmstad med 300 deltagare sannolikt kommer ändra format till regionala träffar inom de kommande åren. Nätverket används som referensgrupp, remissinstans och utvecklingsgrupp av organisationsenheterna och fortsätter att utgöra en viktig roll i arbetet med likabehandling och icke-diskriminering på såväl central som lokal nivå.

Det lokala engagemanget för frågor gällande homosexuella, bisexuella och transpersoner (hbt) försätter att öka. Detta manifesteras genom att lokala nätverk upprättas, deltagande i lokala Pride-arrangemang ökar och att hbt-kontaktpersoner har tillsatts på vissa organisationsenheter. Försvarmaktens deltagande i Pride Stockholm genomfördes med ett fortsatt ökande engagemang från organisationens chefer. Myndighetens budskap var att förmedla erfarenheter med fokus på arbetet kring hbt-frågor och värdegrund. Försvarmakten har inte fått rapporter om några ärenden där hbt-anställda, varken på individ-och/eller gruppnivå, skulle varit utsatta för säkerhetsrisker vid internationell tjänstgöring. Chefer på alla nivåer har ett särskilt ansvar för att uppförandekoden efterlevs och att verka för en miljö där personlig omtanke och stöd ger all personal möjlighet att våga vara öppen och ärlig, såväl i nationell som internationell kontext.

Åtgärder för att öka andelen kvinnor

Åtgärder som myndigheten vidtagit för att öka andelen kvinnor på alla nivåer i myndigheten ska redovisas liksom orsakerna till de uppnådda resultaten. Försvarmakten ska inkomma till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) med förslag på kvantitativa mål avseende fördelningen mellan kvinnor och män på alla nivåer i myndigheten.

RB p 2.1

Genomförda åtgärder, uppnådda resultat samt bedömda effekter

Försvarmakten har under året tagit fram kvantitativa mål för andelen kvinnor i samtliga kontinuerligt tjänstgörande personalkategorier och för GSS/T. För att uppnå målen har även mål för andelen kvinnor vid militär grundutbildning (MGU), specialistofficersutbildning (SOU), anpassad specialistofficersutbildning (ASOU) och officersprogram (OP) satts upp. En ökning av andelen kvinnor på dessa utbildningar är en förutsättning för att öka andelen kvinnor i de militära personalkategorierna. Målen är stegvis ökande över tid och kommer att brytas ner under 2017 för att ge genomförande aktörer konkreta mål att förhålla sig till.

Åtgärder för att öka andelen kvinnor har under året skett genom projektet ”Metodutveckling för Effektivare Rekrytering av särskilda målgrupper” (Projekt MER). Projekt MER har framgångsrikt utvecklat metoder och aktiviteter som leder till en ökad andel kvinnor i Försvarmakten. Flera myndigheter (Försvarmakten, Förvarshögskolan och Rekryteringsmyndigheten) har tillsammans med 16 organisationsenheter medverkat i projektet. Kunskap och erfarenheter har även inhämtats från andra länders forskningsorganisationer och försvarmakter. Dessa har kompletterat samt verifierat de resultat som erhållits i Sverige. Fortsatt utveckling ska ske inom ramen för linjeverksamheten, där flera vunna erfarenheter redan har implementeras i Försvarmaktens ordinarie rekryteringsverksamhet.

Försvarmaktens Chefsutvecklingsenhet har utvecklat en initial åtgärdsplan för att öka andelen kvinnor som är chefer på strategisk nivå, med fokus på långsiktig karriärplanering, mentorsprogram och möjligheten att kombinera karriär och föräldraskap. De uppsatta målen för perioden 2015-2016 har delvis uppnåtts. Bristen i måluppfyllnaden härleds främst till att kvinnliga officerare inte sökt till Chefsutvalsgruppen (CUG) eller antagits till Högre stabsofficersutbildning (HSU). Andelen kvinnor på högre nivå är fortfarande låg och det finns därför ett stort behov av att genomföra satsningar inom de lägre nivåerna. I tidigare undersökningar lyfts vikten av långsiktig karriärplanering och mentorprogram fram som två av de viktigaste slutsatserna för att behålla kvinnor i Försvarmakten. I frågan gällande att kombinera karriär med föräldraskap åläggs organisationsenheterna genom verksamhetsuppdrag att uppmuntra föräldradedighet samt att möjliggöra kombinationen karriär och föräldraskap, vilket organisationsenheterna bedöms ha funnit rutiner för.

Försvarmakten har precis som tidigare samverkat med Rekryteringsmyndigheten för att utveckla och genomföra en översyn av såväl rekrytttest som antagningsprövning. Under året har Försvarmakten även stöttat Rekryteringsmyndigheten i dess framtagande av en handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Samverkan ska framöver leda till ett arbete kring kvalitetssäkring av kravprofiler vid urval från ett jämställdhetsperspektiv.

Under året har prov genomförts med ett extra ISOKAI-test (muskelstyrka) för kvinnor efter genomförd militär grundutbildning. Syftet var att undersöka huruvida de 13 första veckorna av grundutbildning bidragit till en så pass stor ökning av muskelstyrkan att antagningskravet kan justeras nedåt. Undersökningen leddes av Försvarmakten och testerna genomfördes av Rekryteringsmyndigheten. Resultaten analyseras och ligger till grund för beslut under 2017.

Försvarmakten har genomfört prova-på-verksamhet (*Military Weekend*), med syftet att minska tröskeln för individer att söka utbildning och olika former av engagemang i Försvarmakten. Verksamheten lockar en stor andel kvinnor som generellt sett gärna vill prova på innan de fattar beslut att gå vidare.

Antalet sökande kvinnor till SOU och ASOU (anpassad specialistofficersutbildning) är konstant jämfört med tidigare år, där kvinnor som genomför ASOU är påtagligt färre. Anledningen till att färre kvinnor söker och antas till ASOU beror på att färre uppnår den kvalificerande soldattiden. Till anpassad reservofficersutbildning (AROU) antogs en kvinna under året. Andelen kvinnor som är gruppchefer är låg. Därför initierades en särskild undersökning vid ett antal utvalda förband i syfte att få organisationsenheternas syn på orsakerna. Målsättningen är att ta fram generaliserbara faktorer, vilka bygger på målgruppens uppfattning. Ett exempel är arméns jägarbataljon som genomför ett pilotprojekt som syftar till att öka antalet kvinnor på bataljonen. Erfarenhetsutbyte med norska *Forsvarets Specialkommando* har genomförts som utgångspunkt för pilotprojektet.

Arbetet med veteran- och anhörigfrågor

Försvarmakten ska i årsredovisningen för 2016 redovisa arbetet med veteran- och anhörigfrågor.

RB p 2.4

Försvarets arbete med veteraner och deras anhöriga sker i första hand på förbanden. De styrdokument som förbanden arbetar efter är under revidering, vilket slutförs vintern 2016/2017.

Sedan våren 2016 finns systemstöd för uppföljning av individer efter internationell militär insats i Försvarets verksamhetsledningssystem (system PRIO). Den personal som är kvar i myndigheten följs upp av närmaste chef enligt fastställd rutin och den personal som lämnat myndigheten följs upp av HR-funktionen vid det förband som var ansvarigt vid insatsen. I kundrelationssystemet "Mitt Försvaretsmakten" har en veteranmodul skapats som aktiveras vintern 2016/2017. Syftet med modulen är i första hand att behålla kontakt med de veteraner som lämnat myndigheten. Modulen möjliggör även kommunikation av erkänsla samt erbjudanden kring nya engagemang i myndighetens verksamhet. I december 2016 befann sig 4 334 personer under uppföljning efter insats. Av dessa är 2 568 kvar inom myndigheten och 1 766 har lämnat.

En effektevaluering har genomförts av den verksamhet som samtliga ideella veteran- och anhörigorganisationer bedriver. Resultatet av utvärderingen är under analys och ger bakgrund till fortsatta diskussioner och samverkan med organisationerna. Försvaretsmakten har under verksamhetsåret tecknat avtal med Idrottsveteranerna, en ideell organisation som stödjer sårade och skadade veteraner avseende fysisk träning.

Veterandagen genomfördes i år med god dignitär närvaro, vilket Försvaretsmakten hyser en förhoppning ska bli normgivande för framtiden.

Förberedelser för inrättandet av Veterancentrum har genomförts.

Frisknärvaro och sjukfrånvaro

Försvaretsmakten ska återskildra sjukfrånvaron i myndigheten enligt förordning samt enligt Ekonomistyrningsverkets författning.

Försvaretsmakten har haft en hög frisknärvaro och låg rapporterad sjukfrånvaro under 2016. Den rapporterade sjukfrånvaron var 2,03 procent. Ökningen av sjukfrånvaron mellan 2015 och 2016 är betydligt mindre än ökningen mellan 2014 och 2015. Det beror bland annat på att Försvaretsmakten under 2014 utvecklade de administrativa rutinerna vid sjukdom.

Utfallet av den rapporterade sjukfrånvaron är något högre än föregående år. Framst är det personal i åldersgruppen 30- 49 år och gruppen kvinnor som står för ökningen. Långtidssjukfrånvaron har också ökat något. Bedömningen är att det för närvarande inte går att dra några slutsatser om orsakerna till förändringarna till följd av att förändringarna är så små och att Försvaretsmakten nyligen har genomfört förändringar i rutiner vid sjukdom.

Den rapporterade sjukfrånvaron talar för att Försvaretsmakten erbjuder de anställda en god arbetsmiljö och att den höga frisknärvaron bidrar till att ha en hög tillgänglighet till personalen i våra krigsförband.

Sjukfrånvaro	2016	2015	2014
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	2,03	1,96	1,73
Andel av total sjukfrånvaro som avser långtidssjukskrivna (avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer)	46,85	46,63	47,13
Kvinnor	3,86	3,74	3,62
Män	1,67	1,62	1,36
Kvinnor och män:			
- 29 år	1,54	1,56	1,30
30 - 49 år	1,74	1,62	1,45
50 år -	3,06	3,06	2,79

Tabell 10 Sjukfrånvaro

Resultatindikatorer

Personalomsättning GSS/K – avgångar på egen begäran av totalt anställda

	2016	2015	2014	2013
Totalt	15%	17%	15%	14%
Varav:				
Kvinnor	20%	21%	16%	22%
Män	15%	17%	15%	19%

Tabell 11 Resultatindikator - Personalomsättning GSS/K

Det är ovanligt att denna personalkategori stannar hela planerade anställningstiden och den vanligaste avgångsorsaken är på egen begäran. En avgång kan dock innebära att individen tar ett annat engagemang i myndigheten.

Andel yrkesofficerare som tjänstgjort utomlands

	2016	2015	2014	2013	2012
Andel	2,0%	2,1%	2,5%	4,0%	4,2%

Tabell 12 Resultatindikator - Andel yrkesofficerare som tjänstgjort utomlands

Under de senaste åren har andelen yrkesofficerare som tjänstgjort utomlands varierat mellan två och fyra procent beroende på insatsernas antal och storlek. Andelen yrkesofficerare vid internationella insatser har ökat då karaktären på insatserna har förändrats.

Personaluppfyllnad, Ekonomiskt utfall

Försvarsmakten ska lämna en s.k. personalberättelse. Personalberättelsen ska tydliggöra personalförsörjningens effekter och möjliggöra en uppföljning av det övergripande numerära förhållandet i Försvarsmaktsorganisation 2016 mellan anställd personal och personal som är krigsplacerad men inte anställd i myndigheten. De senare innefattar såväl gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/P) som övrig totalförsvarspliktig personal som har en krigsplacering men inte är anställd i Försvarsmakten. Uppföljning, inklusive ekonomi, ska omfatta kategorierna officerare, specialistofficerare, gruppbefäl, soldater och sjömän samt övrig krigsplacerad personal. Redovisning ska i tillämpliga delar ske uppdelat på kvinnor och män och ålder. Redovisningen ska lämnas i myndighetens årsredovisning för 2016.

RB p 2.1

Personalkategori	2016-12-31	2015-12-31	Förändring	Not
Yrkesofficerare	6 447 378	6 398 775	48 602	
Officerare kontinuerligt tjänstgörande	5 274 052	5 435 909	-161 857	
Specialistofficerare kontinuerligt tjänstgörande	1 173 326	962 867	210 459	
Reservofficerare	174 547	144 373	30 174	
Officerare tidvis tjänstgörande	141 203	117 941	23 262	
Specialistofficerare tidvis tjänstgörande	33 344	26 431	6 913	
Gruppbefäl soldater och sjömän	2 774 219	2 625 906	148 312	
Gruppbefäl soldater och sjömän kontinuerligt tjänstgörande	2 466 176	2 307 019	159 156	
Gruppbefäl soldater och sjömän tidvis tjänstgörande	308 043	318 887	-10 844	
Personal i internationella militära insatser	65 260	53 421	11 839	
Civila	3 094 760	2 962 938	131 822	
Övriga	74 999	55 878	19 121	1
Ej allokerat på personalkategori	831 543	638 573	192 970	2
Summa personalkostnader	13 462 705	12 879 865	582 840	

Tabell 13 Personalkostnader

Tabellen redovisar förändringen jämfört med föregående år (2015) enligt överenskommelse med försvarsdepartementet.

1. Avser hemvärnsmän, frivillig personal, Officersaspiranter, rekryter och arbetstagare i internationella militära insatser.
2. Inte allokerat på personalkategori avser centralt bokade pensionskostnader samt kompetenshöjande utbildning.

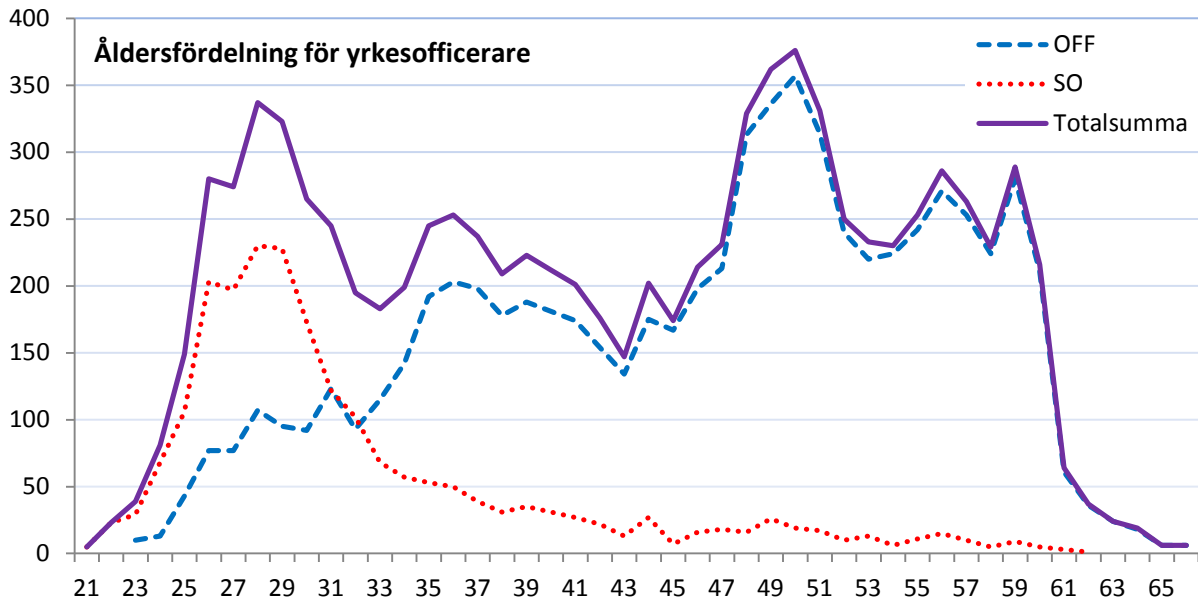
Sammanfattning

Årets personalkostnader om 13 462 miljoner kronor är 582 miljoner kronor högre än föregående år.

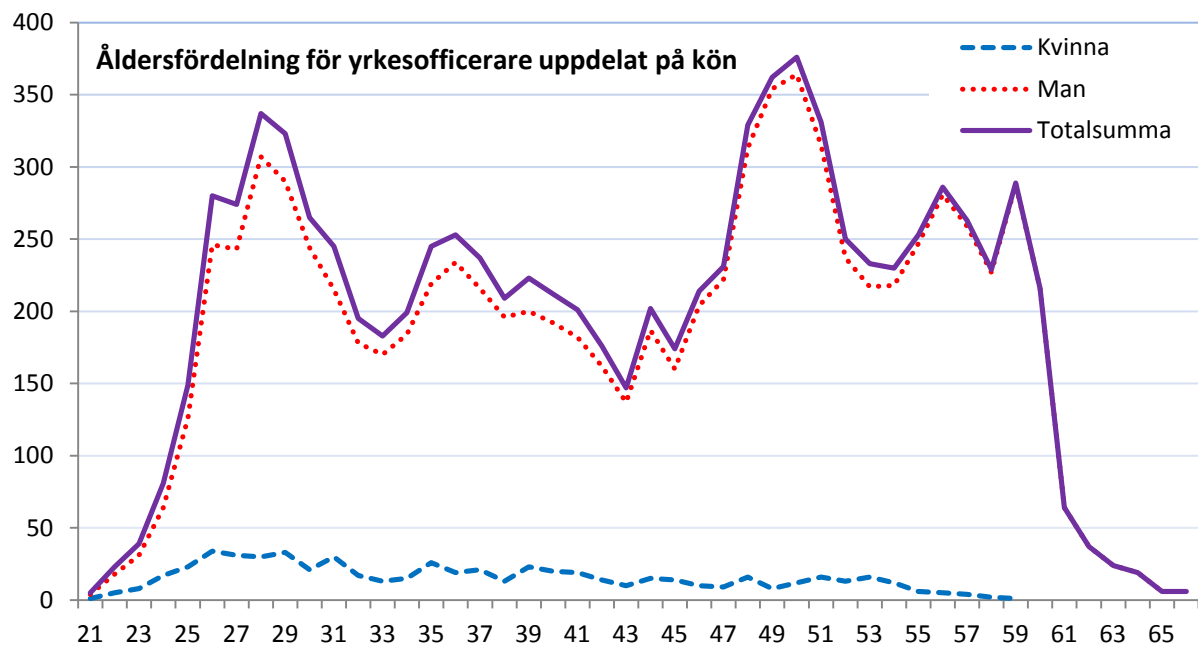
Avvikelsen förklaras av:

- Lönekostnaderna som står för 20 %.
 - Ökade övningsdygnskostnader som är en följd av en högre ambitionsnivå.
 - Grundlönerna för samtliga personalkategorier har stigit med knappt en procent.
 - Ökade grundlönekostnader återfinns inom specialistofficerare och civila som är en följd av fler anställda. Lägre grundlönekostnader är det för kontinuerligt tjänstgörande officerare och gruppbefäl soldater och sjömän som är färre till antal jämfört med föregående år (se tabell 3).
 - Ledighetsskulden är lägre jämfört med föregående år.
- Sociala avgifter enligt lag och avtal och pensionskostnader står för 74 % av avvikelsen jämfört med föregående år.
 - Avvikelsen förklaras av att utfallet av sociala avgifter är högre som en följd av succesivt höjda arbetsgivaravgifter till 31,42% för anställda under 26 år.
 - Ett nytt tjänstepensionsavtal för 2016 har medfört högre premier för myndigheten (PA16).
- Övriga personalkostnader står för 6 % av avvikelsen mot föregående år.
 - Kompetenshöjande utbildningar samt resekostnads ersättningar är de största avvikelserna mot föregående år.

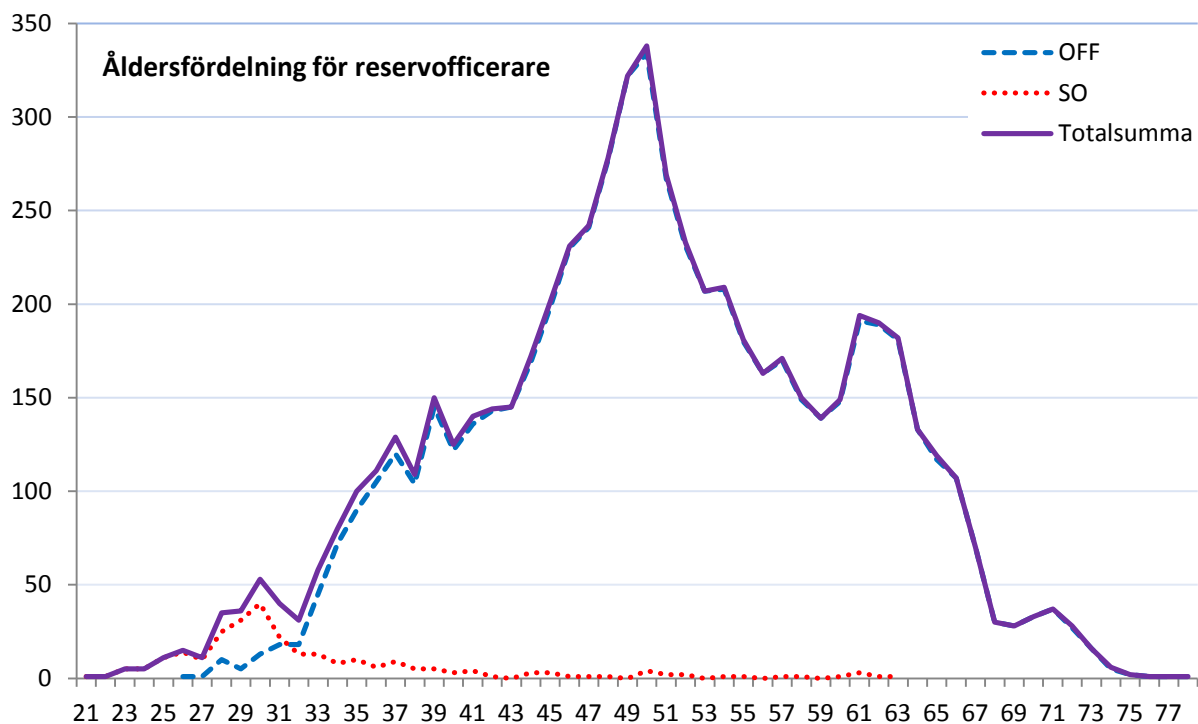
Åldersfördelning för respektive personalkategori samt uppdelning på kön

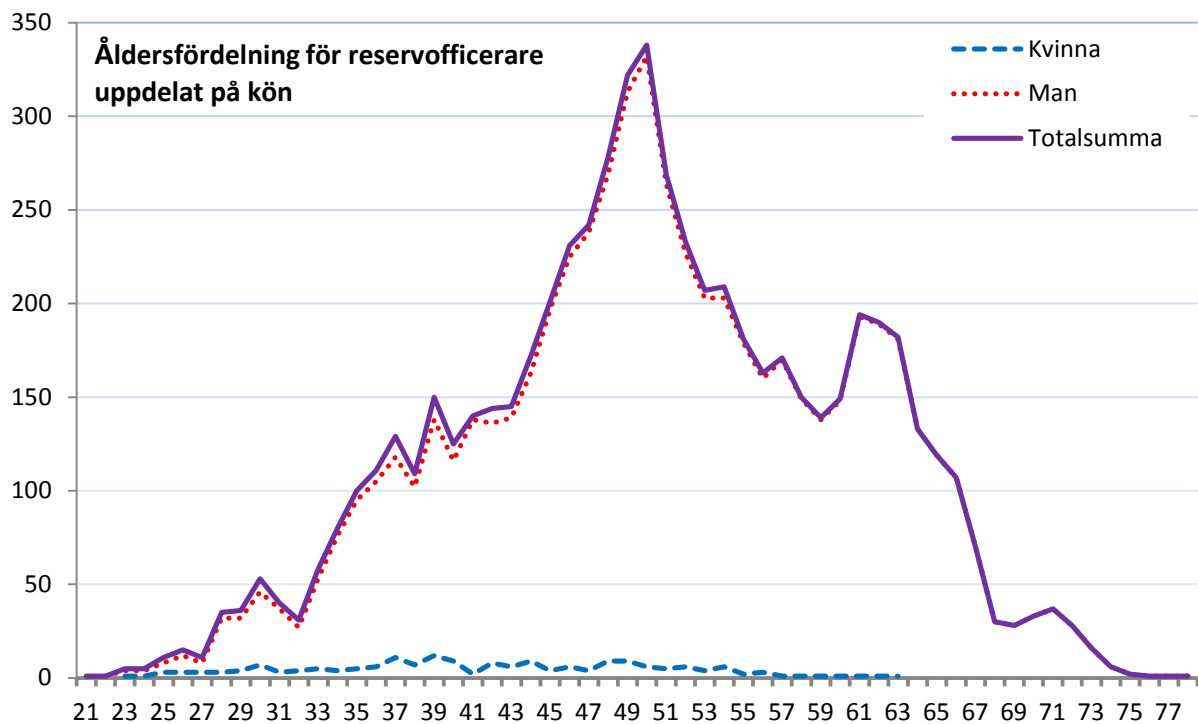
Figur 1 Åldersfördelning för yrkesofficerare

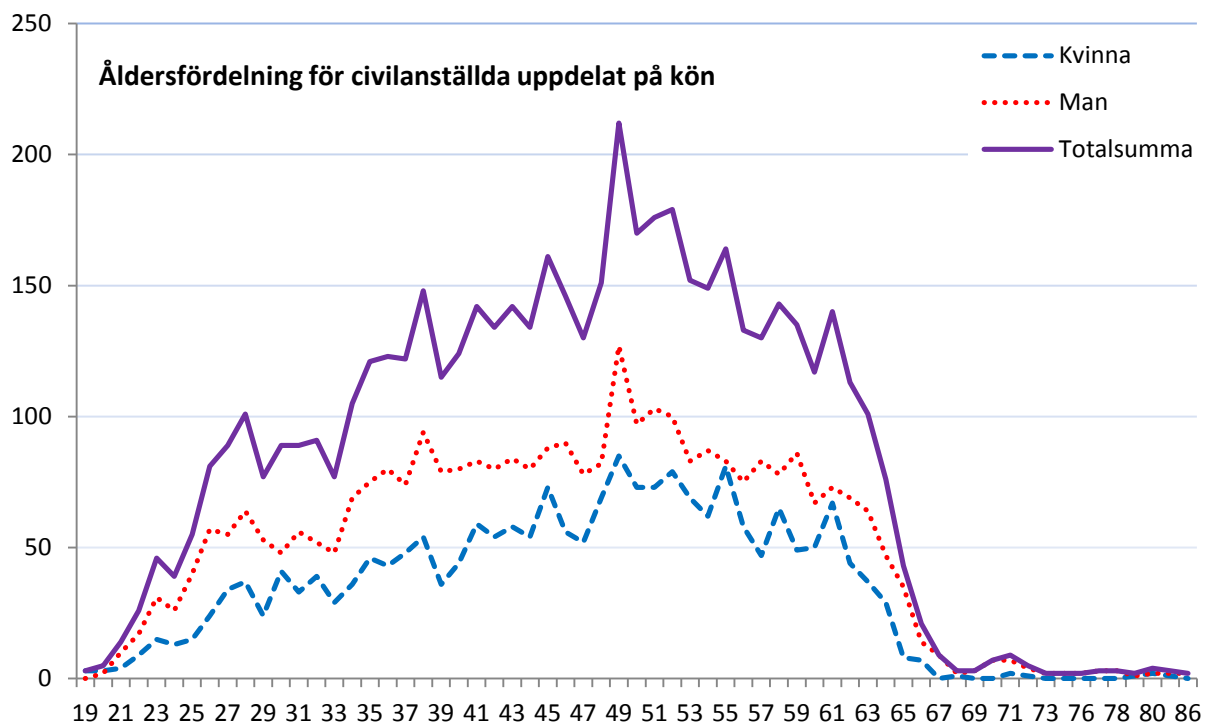
Figur 2 Åldersfördelning för yrkesofficerare uppdelat på kön

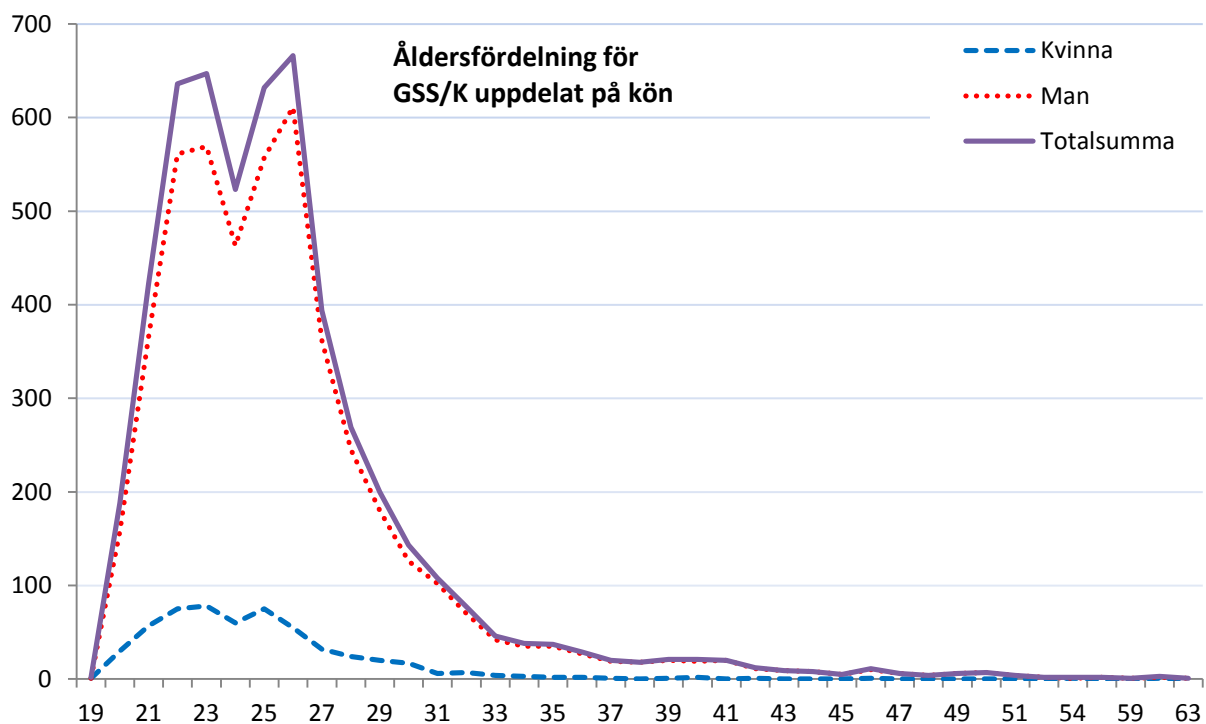
Figur 3 Åldersfördelning för reservofficerare

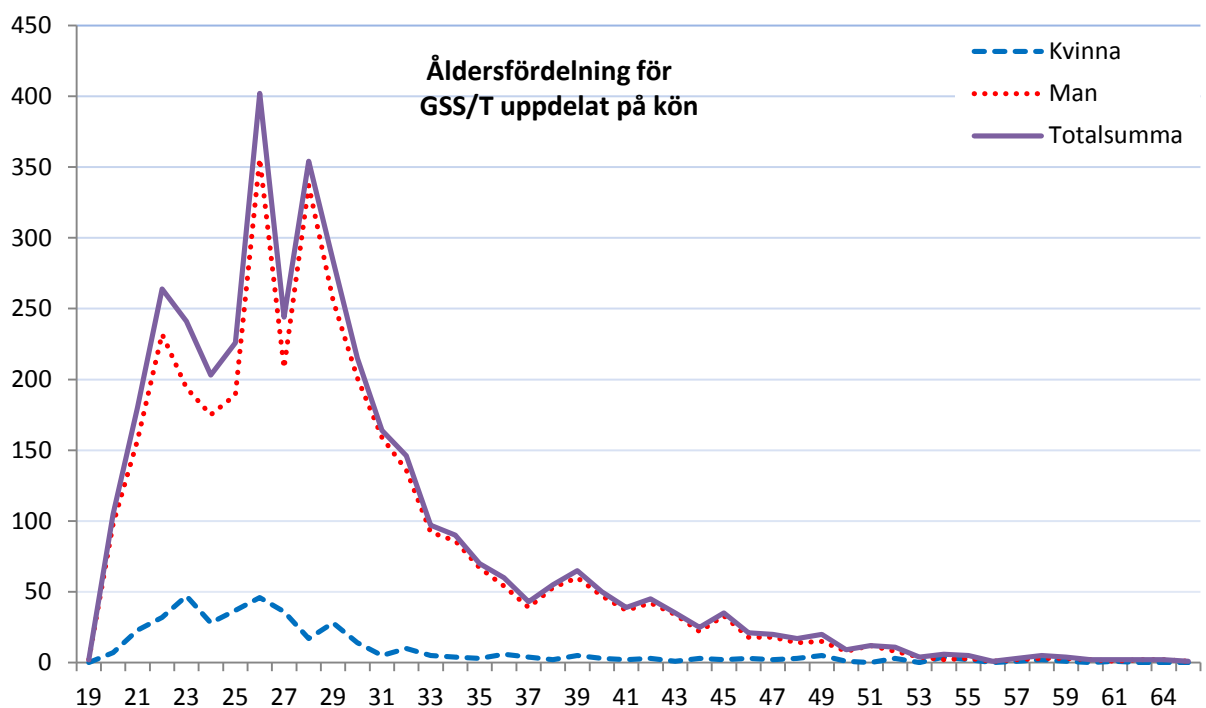
Figur 4 Åldersfördelning för reservofficerare uppdelat på kön

Figur 5 Åldersfördelning för civilanställda uppdelat på kön

Figur 6 Åldersfördelning för kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater samt sjömän uppdelat på kön

Figur 7 Åldersfördelning för tidvistjänstgörande gruppbefäl, soldater samt sjömän uppdelat på kön

Innehållsförteckning

Materieförsörjning	1
Väsentlig verksamhet och ekonomi	1
Armémateriel	1
Marinmateriel	2
Flygmateriel	2
Lednings- och underrättelsemateriel	3
Logistikmateriel	4
Redovisning av mängdmateriel	5
Tillgänglighetsåtgärder JAS 39	5
Ledtider i materieförsörjningen	6
Syfte och mål	6
Mätning av ledtider	7
Mätningar	7
Slutsatser och analys	8
Materielinvesteringar	8
Resultatredovisning	8
Planerade och beställda investeringar	9
Ekonomisk redovisning	22
Investeringar i krigsmateriel	23

Tabellförteckning

Tabell 1 Viktigare leveranser, armémateriel	1
Tabell 2 Viktigare beställningar, armémateriel	2
Tabell 3 Viktigare leveranser, marinmateriel	2
Tabell 4 Viktigare beställningar, marinmateriel	2
Tabell 5 Viktigare leveranser, flygmateriel	3
Tabell 6 Viktigare beställningar, flygmateriel	3
Tabell 7 Viktigare leveranser, lednings- och underrättelsemateriel	3
Tabell 8 Viktigare beställningar, lednings-underrättelsemateriel	4
Tabell 9 Viktigare leveranser, logistikmateriel	4
Tabell 10 Viktigare beställningar, logistikmateriel	5

Figurförteckning

Figur 1 Ledtider och grindbeslut	6
Figur 2 Krigsmaterielinvesteringarnas andel av anslagen 2012-2016	23

Materieförsörjning

I årsredovisningen ska Försvarmakten redovisa materiel som tagits i bruk under året i försvarsmaktsorganisationen.

SRB 7,
sid 22

Väsentlig verksamhet och ekonomi

Försvarets materieförsörjning har under året gått enligt plan. Viktigare leveranser, lagda beställningar, avvikelser samt resultatredovisning av väsentlig verksamhet redovisas nedan för respektive stridskraft. I tabellerna ”Viktigare leveranser” redovisas viktigare materiel som tagits i bruk samt övriga viktiga leveranser såsom rapporter och tjänster inom materielområdet.

De större materieförsörjningsprojekt som bedöms påverka istandsättandet av krigsförbanden och åtgärder för att hantera detta redovisas i enlighet med regleringsbrev för budgetåret 2016, punkt 2.5 i samband med inlämning av budgetunderlag 2017 och investeringsteringsplan för 2017-2028.

Redovisning av resultatet av planerade och beställda investeringar i enlighet med inriktningsbeslutet kan inte redovisas detta år då investeringsplan i nytt format gäller först fr.o.m. 2017. Istället redovisas uppföljning av särskilt utpekade anskaffningar i enlighet med regleringsbrevet för 2015, se avsnitt 3 nedan.

Under året har samarbetet mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk (FMV) utvecklats vidare. En fortsatt omdaning av försvarslogistiken har tillsammans med effekter av införandet av nya moduler i stödsystemet PRIO medgett att tidigare leveransförfarande med milstolpar alltmer ersätts med enskilda leveranser av materiel.

Försvarmakten har tillsammans med FMV särskilt följt upp personlig utrustning såsom uniformer och marschkängor och konstaterar att läget successivt har förbättrats då delleverans av kängor och uniformer har levererats till Försvarmakten. Området följs fortsatt upp i särskild ordning då denna materiel har särskilt stor vikt vid inryckning till Försvarets utbildningar.

Under perioden har sex materielkontroller, fyra uppföljningskontroller och sju kontroller av Riksrevisionen genomförts vid olika förband med gott resultat. Sju kontroller avseende så kallat LOA (*letter of offer and acceptance*) har genomförts.

Armémateriel

Inom området armémateriel har materielproduktionen huvudsakligen gått enligt plan.

Några av de viktigaste leveranserna inom armémateriel omfattar instruktörsutbildning till bandvagnar, leverans av teleskoptruckar, gruppfordon, taktisk underrättelsemateriel och övningsammunition till granatgevär.

Förseningar i produktionen som bedöms kunna påverka vissa förband rör leveranser av lastbilar som försenats på grund av tekniska problem hos leverantören. För att lindra påverkan av förseningarna i lastbilsuppdragen har renovering av befintliga Scania P124 tidigare lagts (leverans 2017-2019) och anskaffningen av begagnade lastbilar (leverans 2017) samt anskaffning av 40 ”enklare” lastbilar (leverans 2017) påbörjats.

Viktigare leveranser, armémateriel

Materielobjekt	Levererat antal (st)	Slutredovisning
Teleskoptruckar	10	2017
Fälttruckar	20	2017
Utbildning av operatörs och teknikerinstruktörer Bandvagn 410	1	2017
Återanskaffning ammunition	(mängdmateriel)	2017
Robot 98	(redovisas inte här)	2019
Gruppfordon till hemvärnet	168	2017
Simulatorvapen BT46/Grg m86	85	2017
Fjärrvideosystem	12	2018

Tabell 1 Viktigare leveranser, armémateriel

Viktigare beställningar, armémateriel

Materielobjekt
Anskaffa kriminalteknisk utrustning
RENO Stridsvagn 122 16-24
RENO Rullflaksterrängbil Scania P 124
Anskaffning Brobandvagn steg 2 16-20
Omsättning BT-system
RENO Stridsfordon 90 16-24
Anskaffa bataljonsartilleri 17-20

Tabell 2 Viktigare beställningar, armémateriel

Marinmateriel

En tidigare industriell omstrukturering av marinområdet har lett till produktionsstörningar. Som en följd av detta har området drabbats av leveransförseningar och förseningar i uppstart av nya projekt. Produktionstakten ökar men vissa problem kvarstår.

Bland viktigare leveranser inom marinmateriel kan nämnas modifiering av HMS Skaftö samt modifiering av minröjningsfartyg typ Koster och skjutfältsbåtar.

Materielproduktionen inom marinmateriel har drabbats av förseningar avseende bland annat spaningsfartyg REMO vedetbåt typ Malmö och integration av IFF. Den främsta orsaken är att offerter från FMV inte motsvarar den kravbild och planerad ekonomisk ram Försvarsmakten ursprungligen fastställt.

FMV har avrapporterat slutredovisning till Försvarsmakten avseende produktdefinition livstidsförlängning av HMS Carlskrona. studie sjömålsrobotfunktion, modifiering av HMS Skaftö och skjutfältsbåtar.

Viktigare leveranser, marinmateriel

Materielobjekt	Levererat antal (st)	Slutredovisning
Uppgraderad utbildningsanläggning TIS och SESUB 960	1	2019
Produktdefinition livstidsförlängning HMS Carlskrona	1	2016-05-18
Modifiering av HMS Skaftö	1	2016-11-15
Modifieringar av minröjningsfartyg typ Koster	5	2018
Delredovisning HTM ubåt typ Gotland	1	2020
Delredovisning anskaffning nytt lätt torpedsystem	1	2024
Studie sjömålsrobotfunktion	1	2016-11-15
Skjutfältsbåtar	5	2016-09-15

Tabell 3 Viktigare leveranser, marinmateriel

Viktigare beställningar, marinmateriel

Materielobjekt
Anskaffa livstidsförlängning RBS 15
Vidmakthåll torped 62
HTM stridsbåt 90 HS
Anskaffning av Lif RBS 15
Vidmakthåll vb typ Mmö (malmö)

Tabell 4 Viktigare beställningar, marinmateriel

Flygmateriel

De viktigaste leveranserna inom området flygmateriel omfattar; tre helikopter 14F, modifiering av delar av egenskyddet till JAS 39C/D samt leverans av jaktrobotar.

Inom uppdraget tillgänglighetsåtgärder har uppbyggnaden av ytterligare underhållsplatser för balkunderhåll försenats.

Offertberedningen för bland annat flygbasmateriel som avser främst fordon för klargöring, fälthållning och räddning har drabbats av förseningar delvis beroende på att FMV ska ta in industrioferter innan slutlig offert lämnas till Försvaretsmakten. Rutinen är ändrad för att ge en ökad kvalitet.

FMV har avrapporterat slutredovisning till Försvaretsmakten avseende bullermätningar vilket är en förutsättning för ersättning av flyg-, uppdragsspecialist- och operatörshjälm.

Viktigare leveranser, flygmateriel

Materielobjekt	Levererat antal (st)	Slutredovisning
Modifierat räddningsbil typ 1	16	2018
JAS 39 MS version 20	Samtliga JAS 39 C/D	2020
Systemåtermatning MS20 Block 1	1	2018
Radarjakrobot Meteor	(redovisas inte här)	2021
Enhetligt balksystem	24	2018
Underhåll helikopter 14	(mängdmateriel)	2018
Helikopter 14F	3	2021

Tabell 5 Viktigare leveranser, flygmateriel

Viktigare beställningar, flygmateriel

Materielobjekt
Serieanskaffning funktionsbärare
Vidmakthålla Stridsflygsystem 17-21
Vidmakthålla Flygbassystem
Vidmakthålla ledningssystem flyg
Omsättning flygradio

Tabell 6 Viktigare beställningar, flygmateriel

Lednings- och underrättelsemateriel

Inom området ledningsmateriel är lednings- och sambandsmateriel till förbanden samt uppgradering av radaranläggningar bland de mest betydelsefulla materielleveranserna.

Förseningar i produktionen har bland annat drabbat radioområdet och utvecklingen av en telekrigsbataljon. Förseningarna beror bland annat på hög komplexitet i upphandlingen.

FMV har avrapporterat slutredovisning till Försvaretsmakten avseende omsättning PC Dart HW.

Viktigare leveranser, Lednings- och underrättelsemateriel

Materielobjekt	Levererat antal (st)	Slutredovisning
Taktisk fältkabel	(mängdmateriel)	2020
Kommunikationsnodsystem	(mängdmateriel)	2018
Omsättning PC Dart HW	(mängdmateriel)	2016-12-15
Licenser samt mjukvara länk 22	10	2020
Anskaffa fristående Ledningsplats	(redovisas inte här)	2018
Vidmakthåll fasta nät	(mängdmateriel)	2018
Anskaffning krypto	(mängdmateriel)	2017
Uppgradering av lednings- och arvet- fordon	1	2017
10-fots teknik container	10	2017
Anpassning telekom ledningsplats	(mängdmateriel)	2020
SLB datorsystem etapp 02	(mängdmateriel)	2018

Tabell 7 Viktigare leveranser, lednings- och underrättelsemateriel

Viktigare beställningar, lednings- och underrättelsemateriel

Materielobjekt
Anskaffning ledningsstödsystem Hemvärnet 15-17
Vidmakthåll Taktiska nät 16-18
PC Dart Uppgradering
Anskaffa fältdatorer
Anskaffa HF radio (Ra 1512)
Vidmakthåll UndSäk 16-21
Vidmakthåll kat 3 PRIO infrastruktur 16-17
Anskaffning GTRS 16-20
Utveckling/ Anskaffning Satkom 17-21
Anskaffa Sweccis 1.2 hårdvara
Vmh Strategisk när 16-18
Oms optofiber Flottilj
Bevsystem anläggning 17-20
Vidmakthåll Grunddata 17-19
Vidmakthåll Signalskydd & IT -säk 17-19

Tabell 8 Viktigare beställningar, lednings-underrättelsemateriel

Logistikmateriel

Inom området logistikmateriel har det under året kontinuerligt levererats stora mängder materiel i form av bland annat uniformspersedlar.

Viktigare leveranser inom logistikmateriel omfattas av fältutrustning, funktionscontainer, avfuktningstrustning och tankningsmodul till flygplan och helikopter.

Förseningar som drabbat logistikmateriel rör anskaffning drivmedelsfordon och ersättning av NiCd batterier.

Avvikelse har drabbat sjukvårdssystem och tidplanen för inleverans av materiel har förskjutits framåt. Huvudelen av anskaffningarna kommer att ske under 2017-2018.

Andra avvikelser rör specifika uniformsdetaljer på grund av brister i kedjan av leveranser från leverantörer via FMV till Försvarmakten. Dessa brister har bland annat inneburit att materiel vid Försvarmaktens centrallager formellt inte har kunnat tas emot för fortsatt distribution till förbanden. Under året genomfördes särskilda åtgärder för att kunna ta emot dessa leveranser och arbetet fortsätter med att hantera problematiken långsiktigt.

FMV har avrapporterat slutredovisning till Försvarmakten avseende kroppsskydd 12/S. Dock kvarstår leverans av viss dokumentation.

Viktigare leveranser, logistikmateriel

Materielobjekt	Levererat antal (st)	Slutredovisning
Generell underhållsutrustning container	1	2018
Gummi reparationscontainer 20 TT /T	2	2018
Avfuktningstrustning 35/S	10	2018
Utrustnings materiel funktionscontainer	(mängdmateriel)	2018
Fältutrustning	(mängdmateriel)	2017
Kroppsskydd 12/S	4000	2016-10-28
Rullflakstank	45	2017
Vattenreningscontainer	6	2017
Drivmedelsförvaringscontainer 10m ³	20	2017
Tankningsmodul flygplan	1	2017
Tankningsmodul helikopter	1	2017

Tabell 9 Viktigare leveranser, logistikmateriel

Viktigare beställningar, logistikmateriel

Materielobjekt

Inga viktigare beställningar under året.

Tabell 10 Viktigare beställningar, logistikmateriel

Redovisning av mängdmateriel

I delårsredovisningen 2016 ska en lägesrapport lämnas avseende [...] hanteringen av basplattan. Den ekonomiska omfattningen av basplattan ska särskilt beräknas och redovisas årsvis över investeringsperioden.

RB p 1.3

Myndigheten har i enlighet med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet att redovisa uppnådda resultat med avseende på att tillgodose krigsförbandens tillgång till mängdmateriel, standardfordon, radioutrustning, mörkerutrustning, ny kvalificerad ammunition till bl.a. stridsvagnar och granatkastare, nya pansarvärnsvapen samt personlig utrustning mm. Myndigheten har valt att redovisa de uppnådda resultaten i detta avseende genom att särskilt märka de leveranser som är knutna till krigsförbandens grundläggande materielbehov och som summeras enligt nedan.

Delar av innehållet i summeringen nedan, återfinns beskriven under redovisningarna om viktigare leveranser för områdena armémateriel, lednings- och underrättelsemateriel och logistikmateriel.

A02 Markstridssystem	142 Mnkr
A04 Övriga markfordon	241 Mnkr
A07 Markspaningssystem	132 Mnkr
D03 Taktiska ledningssystem	672 Mnkr
E06 Hälso- och sjukvårdssystem	37 Mnkr
E07 Personliga utrustningssystem	150 Mnkr

Tillgänglighetsåtgärder JAS 39

Tillgängligheten på JAS 39 är en viktig förutsättning för Försvarmaktens operativa förmåga. Tillgänglighet kan beskrivas och mätas på ett antal sätt. För den operativa förmågan är det antal funktionsdugliga flygplan som kan användas för utbildning, övning eller beredskap och insats som är mest relevant att mäta. Även tillgången till effektbestämmande materiel påverkar om ett flygplan kan anses vara tillgängligt för avsedd uppgift. Befintlig flygplanspark används, utöver för divisionernas verksamhet, även för utbildning, utveckling och utprovning. Dessutom finns ett antal flygplan bundna för underhåll eller modifiering, så kallat bakre underhåll.

Under ombeväpningen från JAS 39 C/D till JAS 39 E behöver tillgängligheten höjas med anledning av att färre flygplan kan tillgodose Försvarmaktens behov då materiel ur de operativa JAS 39 C/D-flygplanen planeras att användas i produktionen av JAS 39 E.

Försvarmakten genomför, tillsammans med FMV, ett antal aktiviteter som syftar till att höja tillgängligheten på JAS 39-systemet. Dessa aktiviteter leder till att antingen minska antalet bundna flygplan eller att öka systemets tillgänglighet i de flygplan som används för utbildning, övning eller beredskap och insats.

I syfte att höja tillgängligheten har följande genomförts:

- Försvarmaktens operativa krav har förtydligats, syftande till att styra verksamhet, vid FMV/FSV eller vid industrin, som påverkar tillgängligheten.
- Gemensam utprovningssamverkan - Försvarmakten har tillsammans med FMV och Saab AB analyserat hur utprovningssamverkan för JAS 39 bör organiseras, i syfte att öka effektiviteten och minska resursåtgången vid utprovning. Målsättningen är att färre flygplan ska bindas för detta ändamål.

- Antalet JAS 39 C/D som används över tid vid FMTS i Halmstad, vid flygteknikerutbildning, har reducerats och viss utbildning planeras att genomföras vid övriga förband. Arbete pågår med att omplanera utbildningens genomförande för att över tiden kräva färre operativa JAS 39 C/D vid utbildningen.
- Antalet flygplan som är bundna till bakre underhåll och modifieringar avses minskas genom att genomloppstiderna reduceras. FMV kommer under våren 2017 redovisa förslag till åtgärder för Försvarmakten.
- Försvarmaktens flygunderhållsverksamhet genomförs regelmässigt även efter normal arbetstid. Förutsatt att tillgången på utbytesenheter inte är gränssättande ökar detta tillgängligheten vid de tider stridsflygdivisionerna genomför sin verksamhet.
- Analys av aktuellt behov av utbytesenheter och reservdelar har genomförts och Försvarmakten har utifrån detta inplanerat anskaffning.
- Tillgången och behov av effektbestämmande materiel (s.k. *role-change-equipment*, RCE) har analyserats.
- Försvarmakten har allokerat ekonomiska medel för vissa stödsystem (s.k. *Ground Support Equipment*).
- Genomförd analys har påvisat att vissa utbytesenheter eller reservdelar inte har återanskaffats innan brist uppstått. Arbete pågår löpande för att effektivisera rutiner och materielflödet.
- Centrallagerhållningen av utbytesenheter eller reservdelar har analyserats avseende beståndets storlek. Inköp och uppfyllning av beståndet är genomförd.
- En översyn av underhålls-/reservdelsberedningar pågår löpande i syfte att öka tillgängligheten i vissa system. Exempel på sådana är spaningskapsel, hjälmdisplay, balkar, EWS och LDP.
- Åtgärder för att öka leveranssäkerheten från centrallager till förband pågår.

Ledtider i materieförsörjningen

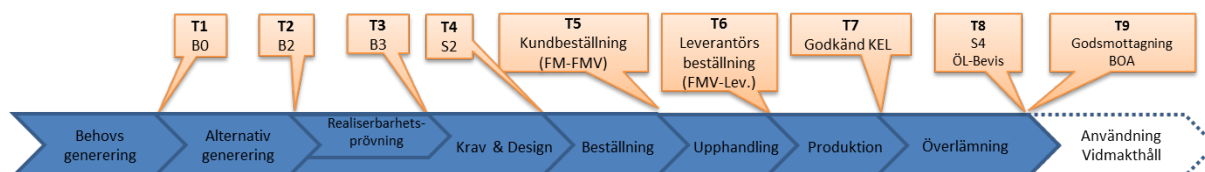
Försvarmakten ska i samverkan med Försvarets materielverk mäta och redovisa ledtiderna i materieförsörjningen. Uppgiften ingår att fastställa och redovisa vilka ledtider som respektive myndighet är ansvarig för. Försvarmakten ska redovisa arbetsläget för Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) senast den 1 september 2016.

RB p 1.10

Syfte och mål

I syfte att korta ledtiderna inom materieförsörjningen ska Försvarmakten i samverkan med FMV mäta och redovisa ledtider. I samband med delårsredovisningen redovisades i en särskild rapport arbetsläge och förslag på pilotprojekt för att pröva vald metod. I denna rapportering redovisas slutsatser av uppmätta och bedömda ledtider utifrån valda piloter/referensobjekt.

Försvarmaktens årsredovisning 2015 innehöll bl.a. en redovisning av möjliga tidpunkter för mätning (beslutsgrindar), ansvarsfördelning av ledtider samt förslag på kategorisering av mätobjekt (beställning/projekt).

Figur 1 Ledtider och grindbeslut

Dessa beslutsgrindar har i det fortsatta arbetet konstaterats vara lämpliga mätpunkter vid mätning av ledtider. Samtliga beslutsgrindar är dock ännu inte tillräckligt väl etablerade, framförallt de tidiga skedena, därför mäts inledningsvis ledtider mellan T3 – ”ÖB avvägning och/eller inplaneringsbeslut” och T5 – ”Försvarmaktens beställning”. Observera att ovanstående bild är en tillämpad bild av den idag tänkta modellen mellan Försvarmakten och FMV i syfte att kunna definiera tidpunkter i arbetet med ledtider.

Sedan tidigare har det bedömts att mest effekt för att korta ledtider och minska ekonomiska bindningar över tiden erhålls genom att säkerställa precisionen i kostnadsestimering och tidplan. Ledtider i de tidiga skedena bedöms i högre grad bero på politiska, ekonomiska och andra faktorer än arbetssätt och processer. Stora variationer i ledtider efter Försvarmaktens beställning bedöms bero mer på mätobjektens kategorisering än

brister i arbetssätt och processer. Därför måste mätobjektens kategori vägas in vid en jämförelse. Vald kategorisering är indelad enligt nedan.

- Typ av försörjningsstrategi
- Typ av komplexitetsnivå
- Livslängd
- Typ av upphandlingsform
- Kostnadsnivå
- Typ av samarbete

Mätning av ledtider

Piloter/referensobjekt har valts ut för att representera olika kategorier och olika skeden de befinner sig i. För att kunna prova alla mätpunkter så behöver även redan avslutade objekt inkluderas i urvalet av piloter/referensobjekt. Historiska ledtider kommer dock inte vara användbara för att faktiskt jämföra och analysera ledtider framgent då dessa upphandlades innan materieförsörjningen förändrats med anledning av omdaning av försvarslogistik. Piloterna kategoriseras enligt ovan i olika kategorier/grupper.

- Archer
- Renovering Lastbil 124
- Bandvagn 410
- Anskaffning lastbilar 2015-2017
- Anskaffning lastbilar 2018-2023
- Anskaffning Brobandvagn
- Förbered medelräckviddigt luftvärn
- Anskaffning medelräckviddigt luftvärn
- Ubåt A26
- JAS 39 E
- Helikopter 16
- Livstidsförlängning korvett Gävle
- Bevakningsbåt
- Marschkängor
- Korvett Visby slutversion

Mätningar

Korvett Visby, med start 1993, är en processmässig anomali i sammanhanget och bedöms inte vara ett jämförbart objekt och bör utgå som pilot/referensobjekt. Likaså hkp 16 som bedöms vara så förberedd (se bedömd T3-T4) att en dag inte är ett rättvist mätetal men visar också på svårigheten i att jämföra ledtider på likvärdiga materielanskaffningar. Ubåt A26 har föregåtts av en flerårig projektdefinitionsfas.

Medelvärde för ledtiden T3-T5 bedöms vid exkludering av största och minsta värde vara ca 10-11 månader. Tre piloter/referensobjekt har ledtider på mindre än 6 månader och tio piloter/referensobjekt har mer än 10 månader. Samtliga piloter/referensobjekt förutom marschkängor bedöms vara regeringsärenden.

Samtliga piloter/referensobjekt med ledtid T4-T5 på mindre än en månad inkluderar inget bi- eller multilateralt samarbete, är upphandlade i monopol och har hög integrationsgrad/risk. Dessa projekt bedöms ha hög politisk vilja eller är en efterfrågad kritisk förmågebrist.

Piloter/referensobjekt med ledtid T4-T5 på mer än 10 månader är bilaterala projekt eller bedöms inte vara lika prioriterade vid utarbetandet av en försvarsmaktsplan i balans och ÖB avvägningsbeslut.

Slutsatser och analys

Generellt kan man så här långt i arbetet konstatera att det är svårt att mäta ledtider som verkligen mäter effektivitet i materielprocessen. Som redan beskrivits beror ofta långa ledtider och förseningar på beslut eller förändrade beslut, t.ex. avseende ekonomi och krav, snarare än tröghet i materielprocessen. Värdet av vald metod och ansatsen att mäta hela processen bör ifrågasättas. En bättre metod kan vara att efter hand välja ut och granska väl avgränsade delprocesser och sedan förbättra dessa. Därigenom undviker man att mäta det som inte har med den egentliga materielprocessen att göra. Vidare kan processer och ansvar m.m. komma att ändras med anledning av betänkandet "Logistik för högre försvarsberedskap". Försvaretsmakten föreslår därför en fortsatt dialog med Regeringskansliet för att diskutera val av metod för det fortsatta arbetet.

Följande faktorer kan allmänt och till del utifrån mätningarna konstateras bidra till minskade ledtider:

- Inga bilaterala samarbeten
- Direktupphandling eller monopol
- Hög till medel teknisk mognad (GOTS/MOTS) på anskaffningsobjektet
- Anpassad kravbild och väl utarbetade beslutsunderlag
- Kvalitetssäkrade anskaffnings- och vidmakthållandekostnader
- Väl kommunicerad investeringsplan
- Planeringssäkerhet i FMV produktionsplan
- Anskaffning som åtgärdar en prioriterad förmågebrister eller anses vara viktig av andra skäl

Det bör också noteras att kortare ledtider generellt gynnas av tydlig styrning och efterlevnad av fastställt arbetssätt. En stor bidragande orsak till tidsfördröjningar är att nödvändigt beslutsunderlag inte föreligger vid aktuella grindbeslut och därmed ofta kräver ett omtag/tillbakagång i processen för att åstadkomma tillräckligt underlag för beslut.

Materielinvesteringar

Resultatredovisning

Resultatredovisning: Försvaretsmakten ska från och med årsredovisningen för 2016 redovisa resultatet av planerade och beställda investeringar. Redovisningen ska omfatta ekonomi, tid och förmåga. Eventuella avvikelser mot beslut och tidigare resultatredovisningar ska särskilt redovisas. Konsekvenser av avvikelser och vidtagna åtgärder ska kommenteras. Investeringar som slutlevererats till Försvaretsmakten under året ska slutredovisas.

SRB 7
Sid 24

I denna årsredovisning används samma modell som föregående år avseende materieluppföljning, från och med 2017 kommer redovisning ske mot ny investeringsplan.

Redovisningen är uppbyggd på följande sätt:

Resultatredovisning 2016 – Kortfattad redovisning av objektets status avseende t.ex. eventuella leveranser, om objektet har beställts under året eller när det planeras att beställas. Avvikelse som inträffat under 2016, exempelvis omplanerad driftsättning, redovisas här likaså vidtagna åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördröjningar.

Ekonomisk redovisning 2016 – En prislägesjusterad finansiell uppföljning mot den beslutade utgiftsramen enligt underbilaga 2.1.

Följande anskaffningar ingår i redovisningen:

- Artillerisystem 08 (Archer)
- Bandvagn 410
- Pansarterrängbil 360
- Radarjaktrobot METEOR
- Helikopter 14
- Helikopter 16

- Korvett typ VISBY
- Nästa generations ubåt (A26)
- Halvtidsmodifiering ubåt typ GOTLAND
- Ersättning av lätt torped
- Insatsförmåga luftvärn
- Stridsflygplan JAS 39E
- Halvtidsmodifiering av dykfartyg typ Spårö
- Anskaffning av personlig skyddsmateriel
- Informationsinfrastruktur
- Satellitkommunikation
- Uppgradering av stridsbåtar
- Uppgradering av stridsvagn 122
- Uppgradering av stridsfordon 90
- Ledningsförmåga mark (SLB, GTRS, Komnod)
- Stridsledningscentral
- Materiel till Telekrigsbataljonen
- Anskaffning lastbilar
- Brobandvagn
- Mörkerstridsutrustning
- Anpassning telekom ledningsplats
- Spaningsfartyg

Planerade och beställda investeringar

Artillerisystem 08 (Archer)

Definition av objekt

REMO Haubits 77B (ARCHER) omfattar REMO samt utveckling och anskaffning av ammunitionshanteringssystem och modularladdningar.

Resultatredovisning 2016

Projekt ARCHER har genomförts för att anskaffa 24 artilleripjäser ARCHER.

Omförhandling av avtal med FMV har därefter genomförts varvid även regeringens uppdrag att anskaffa ytterligare 12 artilleripjäser för placering i förbandsreserven har omhändertagits. Utöver dessa 36 artilleripjäser ska ytterligare 12 anskaffas med ambitionen att försälja dessa till tredje part. Förberedelser för att kunna driftöverlämna ARCHER till FM har bedrivits.

Elva artilleripjäser i slutlig seriekonfiguration har nyttjats av Försvarets makt för utbildning. Ett viktigt behov av ett kompletterande eldledningssystem har identifierats och åtgärder för att tillgodose detta har vidtagits.

Avvikelser

Ingen driftöverlämning till FM har skett under året då införande i PRIO och auktorisation inte har kunnat färdigställas under 2016.

Förändringar i planerad driftsättning

Om införande i PRIO och auktorisation m.m. kan fullföljas enligt den planering som föreligger 2016-12-31 kan driftöverlämning ske under 2017.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

REMO Haubits 77B (ARCHER), med ammunitionshanteringssystem och modularladdningar, används genom särskilt avtal mellan FM och FMV och de avvikelser som redovisas ovan påverkar för närvarande inte krigsförbandens utveckling, träning och övning på något avgörande sätt.

Bandvagn 410

Definition av objekt

Redovisningen omfattar anskaffning av bandvagnar enligt regeringsbeslut 2011-02-03 (Fö2010/1688/MFU) och 2013 (Fö2013/1275/MFU).

Objektet som benämns Splitterskyddad bandvagn omfattar sammanlagt 150 bandvagnar (Bv 410) i varianterna trupptransport, ambulans, ledning och logistik. Utöver dessa beställningar finns även en anskaffning av systemmateriel som ej omfattas av denna redovisning.

Resultatredovisning 2016

Samtliga 150 beställda vagnar är sedan 2015 levererade och versionsuppdaterade till lika utförande. Under året har fortsatta leveranser av systemmateriel och dokumentation genomförts.

Avvikelser

Slutleverans av uppdraget har förskjutits till 2017

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Pansarterrängbil 360

Definition av objekt

Försvarmakten anskaffar nytt splitterskyddat fordon. Anskaffningen avser 113 fordon. Före 2015 levererades 42 fordon vilka ingick i NBG15. Resterande fordon har levererats under 2016. Behovet av fordon grundar sig på den organisation som var gällande vid framtagandet av *Request for Quotation (RFQ)* hösten 2008.

Anskaffning av systemmateriel har utökats inom ramen för liggande beställning av Patgb 360.

Resultatredovisning 2016

Under året har Försvarmakten förvaltningsmässigt mottagit 71 fordon. Samtliga 113 pansarterrängbil 360 är därmed överlämnade till Försvarmakten.

Avvikelser

Slutleverans av uppdraget har förskjutits till 2017

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder

Radarjaktrobot METEOR

Definition av objektet

Redovisningen långräckviddig flygburen jaktrobot omfattar anskaffning och integration av ny radarjaktrobot, METEOR, till JAS 39C/D och JAS 39E.

Resultatredovisning 2016

Följer leveransplan. Redovisas inte här

Avvikelser

Inga avvikelser.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Bedöms i detta skede inte nödvändigt.

Helikopter 14

Definition av objekt

I enlighet med regeringens beslut 2001-09-13 har Försvarmakten uppdragit åt FMV att anskaffa hkp 14-systemet genom beställning av 18 medeltunga helikoptrar av typen NH90 från tillverkaren NH Industries.

Anskaffningen omfattar även uppdragsutrustningar, specialverktyg, specialutrustning, publikationer, dokumentation, utbildning och utbildningsmateriel (träningssystem). Regeringen har vidare beslutat 2012-06-07 att FMV kan beställa verksamhet och materiel avseende hkp 14 från annan leverantör än NH Industries.

Anskaffningskontraktet tecknades i samverkan med Finland och Norge.

Projektledningen för anskaffningen av hkp 14 omfattades inte av regeringsbeslutet och ingår därför inte i denna redovisning.

Systemberoenden finns inom funktionen taktisk datalänk, då särskild nationell datalänk för kommunikation med sjöstridskrafter behövs. Det omfattas inte i nedanstående redovisning.

Resultatredovisning 2016

Leveransplanen har hållit vilket innebär att tre hkp 14F har mottagits

Avvikelser

Inga avvikelser.

Förändringar i planerad driftsättning

En modifiering av hkp 14A, B och D till version E och F skulle ha startat december 2016 men är framskjuten till Q2 2017. Slutleveranserna av dessa är ännu inte avtalade.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Fortsatta toppmöten mellan FMV och NHI/Airbus är av betydelse för att säkerställa modifieringsplanen.

Helikopter 16

Definition av objektet

Regeringen har beslutat att förstärka den svenska medeltunga helikopterkapaciteten. Försvarmakten har genom FMV beställt 15 stycken hkp 16 (UH 60M/Black Hawk) vilka har direktanskaffats från US Army. Denna redovisning omfattar anskaffning, projektledning samt transport av helikoptrarna till Sverige.

Resultatredovisning 2016

Leverans av helikoptrarna har slutförts sedan tidigare. Leverenser detta år har härrört sig till kringutrustning.

Avvikelser

Inga avvikelser.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Korvett typ Visby

Definition av objektet

Försvarmakten har av FMV beställt fem korvetter av typ Visby. Förutom själva fartygen med kompletta ombordsystem innehåller beställningen också reservdelar, underhållsutrustning, utbildningsstöd samt systemanpassning av befintlig materiel.

Avgränsningar

Redovisningen sker med referens till omförhandling av uppdraget, FMV offert 2009-06-11 och Försvarmaktens beställning 2009-06-17 som bygger på tidigare fattade regeringsbeslut.

Resultatredovisning 2016

Slutredovisning:

Fem korvetter av typ Visby version 5 är överlämnade till FM, är operativa och genomför förbandsverksamhet. HTM är inplanerad perioden 2024-2027 och skall föregås av en PDF med start 2022.

Avvikelser

Vissa materiella brister inom några delsystem är identifierade och under åtgärd.

Förändringar i planerad driftsättning

Fartygen genomgår löpande uppgraderingar och omsättning av materiel av *end-of-life*-karaktär inom olika uppdrag i enlighet med korvettplan. Ett åtgärds paket är inplanerat perioden 2018-2019 som ”överbrygningsåtgärder” i väntan på HTM.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder har erfordrats.

Nästa generations ubåt (A-26)

Definition av objektet

Projekt NGU/A-26 omfattar nybyggnation av två ubåtar. NGU var ett konceptuellt namn på de studier av ny ubåt som nu övergått efter konstruktions- och produktionsfas till att benämnas som projekt A-26.

Resultatredovisning 2016

Beställning av objekt A26 skedde såväl från Försvarsmakten till FMV som från FMV till industrin under 2015. Under 2016 har fortsatt konstruktion av fartygen med genomgång av systemlösningar genomförts. Vidare har byggnation av de två fartygen startats.

Avvikelser

Mindre avvikelser gentemot plan har identifierats och omhändertagits.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar har genomförts i planerad driftsättning. Arbeten pågår hos industrin med att effektivisera produktionen så att fartygen eventuellt kan levereras tidigare, denna förändring är inte förhandlad med FMV eller FM.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder har erfordrats.

Halvtidsmodifiering ubåt typ GOTLAND

Definition av objektet

Redovisningen omfattar projekt halvtidsmodifiering (HTM) av två ubåtar av typ Gotland men avser inte de anskaffningar av sensorer som är planerade att genomföras parallellt under HTM-perioden. Sensoranskaffningarna är egna uppdrag.

Resultatredovisning 2016

Försvarsmakten har överlämnat ansvaret till FMV för den första ubåten under 2015 och den andra ubåten under november 2016. Arbetet fortskrider i stort enligt plan.

Avvikelser

Framtagande av konstruktions och produktionsunderlag hos industrin har inte kunnat följa ursprunglig tidsplan. Omplanering har genomförts och bedömningen är att avvikelser har kunnat hanteras och leveranstider ligger nu i enlighet med plan/avtal.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar avseende planerade driftsättningar och kontroller.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Genomförd omplanering har hanterat befarade förseningar och i dagsläget bedöms leverans ske enligt plan/avtal. Inga ökade kostnader har identifierats.

Ersättning av lätt torped

Definition av objektet

Objektet omfattar anskaffning och vidmakthållande av nytt lätt torpedsystem som ersättare för torpedsystem 45 men objektet omfattar inte plattformintegration på ubåt typ Gotland och korvett typ Visby.

Resultatredovisning 2016

Leverantören har inlett konstruktion- och proverksamhet inom uppdraget.

Avvikelse

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Inga avvikelser.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Insatsförmåga luftvärn

Definition av objekt

Redovisningen omfattar Insatsförmåga luftvärn enligt regeringsbeslut 2012-02-20 och materieluppdrag med koppling till Insatsförmåga luftvärn. Uppdraget finns redovisade i BU 13.

Nytt uppdrag Kompletteringsanskaffa IRIS-T har beslutats av Regeringen under 2015.

Resultatredovisning 2016

Projektet har under året ominriktats i syfte att reducera det behov av ramutökning som föranletts av fördyringar och icke förutsedda kostnader. Samordning med kommande projekt för medelräckviddigt luftvärn har påbörjats.

Avvikelse

Bandvagn 410 införs som bärare för systemets eldenheter stället för den ursprungligen planerade pansarterrängbil 203.

Förändringar i planerad driftsättning

Driftsättning kommer att genomföras med start 2019 (d.v.s. försenat i förhållande till ursprunglig plan, men inga förändringar i förhållande till vad som rapporterats i FM årsredovisning 2015 - trots genomförd ominriktning).

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Ominriktningen har inneburit en anpassning av systemlösning med viss anpassning av funktions- och prestandakrav.

Stridsflygplan JAS 39 E

Definition av objekt

Utveckling och anskaffning av flygmaterielsystem JAS 39E ingår i objektet. Vapen inom flygmaterielsystemet anskaffas på annat uppdrag i enlighet med vad som redovisats i BU13 och hemställan om beställning av projektet. I denna redovisning avgränsas också åtgärder för vidmakthållande av produktionsförutsättningarna.

Resultatredovisning 2016

Utvecklingsarbete har övergripande bedrivits i enlighet med plan.

Avvikelser

Första provflygplanet är försenat. Första provflygning beräknas ske under första halvåret 2017.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

En kontinuerlig uppföljning sker för att tidigt kunna möta eventuella problem.

Halvtidsmodifiering av dykfartyg typ Spårö

Definition av objekt

Redovisningen omfattar projektet HTM på röjdykarfartyg typ Spårö.

Resultatredovisning 2016

Arbetet avbröts under första kvartalet 2016 med hänsyn till Försvarmaktens omplanering.

Avvikelser

Uppdraget beräknas att återupptas 2018. Detta leder till ökad omfattning av problem med materielsförslitningar med risk för nedgång i tillgänglighet.

Förändringar i planerad driftsättning

Nuvarande planering innebär att två fartyg beräknas vara operativa 2020.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Ny planering innebär att omfattning av förestående HTM kommer att anpassas till ny anvisad ekonomi

Anskaffning av personlig skyddsmateriel (CBRN-materiel 13-16)

Definition av objekt

Försvarmakten påbörjade under 2010-2012 anskaffning av ny C-stridsdräkt 12, Skyddsmaskväska 90C och Tillpassningskontroll för skyddsmasker. I dessa upphandlingar lades optioner som utlöses i detta uppdrag. Nya R/N-varnare (dosimetrar) anskaffas inom uppdraget då tidigare dosimetrar efterhand fått försämrad funktion på grund av förslitning. Vidare anskaffas utrustning för dosuppföljning av R/N-varnare.

Resultatredovisning 2016

Ingen materiel har levererats under 2016.

Avvikelser

Projektet genomfördes i tid och materielen levererades under 2015 cirka 20 000 000 kr under budget. Med dessa förutsättningar kompletterades projektet med att anskaffa väskor till anskaffade R/N-varningsinstrument – ett

behov som framkommit under projektets gång. Upphandlingen av väskorna är överklagad och hänskjuten till förvaltningsrätten.

Förändringar i planerad driftsättning

Materielen är levererad och R/N-varningsinstrumenten är användbara utan väskorna.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Projektet inväntar förvaltningsrättens beslut och förseningens tidsutsträckning kan inte förutses i dagsläget. Inga kostnadsfördyringar väntas.

Informationsinfrastruktur

Definition av objekt

Redovisningen omfattar det första steget i en serie av beställningar omfattande informationsinfrastruktur och utveckling av system som hanterar information upp till HEMLIG/TOP SECRET.

Resultatredovisning 2016

Leveranser av driftsystem SWECCIS ingående i arméns stabsplatser har levererats.

Avvikelser

Inga avvikelser.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Satellitkommunikation

Definition av objekt

Redovisningen omfattar Satellitkommunikation enligt bemyndigande från regeringen 2013-02-28 Fö2011/1868/MFU, Bemyndigande att anskaffa transmissionssystem för satellitkommunikation, samt materieluppdrag med koppling till Satellitkommunikation.

Resultatredovisning 2016

Inga leveranser har genomförts, delar av uppdraget har beställts under året. Nästa del av uppdraget är inplanerat för initiering 2025

Avvikelser

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder

Uppgradering av stridsbåtar

Definition av objekt

Redovisningen omfattar projektet HTM Stridsbåt 90. Den avgränsas till de båtar som omfattas av projektet enligt nedan. Regeringen gav sitt godkännande till projektet 2013-03-14. I avvägningen 2013 reducerades ekonomin vilket reducerade antalet båtar som uppgaderas till Strb 90 HSM från 24 till 18 st.

Parallellt med uppgaderingen fanns även vissa beroenden till anskaffning vapenstation, anskaffning inom ramen för ledningsförmåga mark (SLB, GTRS, Komnod) samt livstidsförlängning ledningssystem amfibie (LTF Ledsyst amf). De är i varierande grad integrationsprodukter i plattformen stridsbåt.

Resultatredovisning 2016

Projektet är försenat på grund av förändrad upphandlingsstrategi.

Avvikelse

Beställning var planerat att ske december 2015 sedan december 2016 och planeras nu till kvartal 2 2017.

Förändringar i planerad driftsättning

Osäkert leverensdatum till Försvaretsmakten föreligger

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördringar

Inga åtgärder

Uppgradering av stridsvagn 122

Definition av objektet

Renovering av 88 st strv 122A till strv 122C och renovering av 8 st bgbv 120A till bgbv 120C, genomförs och innehåller:

- Livstidsförlängande åtgärder
- Integrering av ledningssystem (SLB)

Objektet är till del knutet till de regeringsbeslut som rör Ledningsförmåga mark (SLB, GTRS och Komnod). Ny hemställan har skickats till Regeringen 2016 avseende renoveringen av strv 122 och strf 90.

Resultatredovisning 2016

Beställning från FM till FMV under kvartal 1 2016.

Avvikelse

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Driftsättning är framskjuten till 2019-2023. Detta är samordnat med renovering stridsfordon 90.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördringar

Inga åtgärder.

Uppgradering av stridsfordon 90

Definition av objektet

Renovering av 172 st strf 9040, 40 st stripbv 90, 22 st epbv 90, 12 st bgbv 90 och 16 st lvkv 90 genomförs och innehåller:

- Livstidsförlängande åtgärder.
- Samtliga vagnar, utom bgbv 90, erhåller torn med kanon.
- Ksp 39 byts till ksp 58 och takmonteras.
- Integrering av ledningssystem (SLB).

Objektet är till del knutet till de regeringsbeslut som rör Ledningsförmåga mark (SLB, GTRS och Komnod). Ny hemställan har skickats till Regeringen 2016 avseende renoveringen av strv 122 och strf 90.

Resultatredovisning 2016

Beställning från FM till FMV under kvartal 1 2016 .

Avvikelse

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Driftsättning är framskjuten till 2019-2023. Detta är samordnat med renovering stridsvagn 122.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Ledningsförmåga mark (SLB, GTRS, Komnod)

Definition av objektet

Försvarets makt har av regeringen fått godkännande att anskaffa GTRS 14-184, SLB etapp 25 samt Komnod.

Hemställan inlämnades i tre separata delar, men regeringsbeslutet lämnades som "Ledningsförmåga Mark" där de tre hemställan (inklusive Renovering strv 122) hanterades samlat.

Resultatredovisning 2016

Komnod 2.0 systemöverlämnades till Försvarets makt under 2016. Fortsatt installation har skett av ett antal utrustningar. Materiel för Komnod är slutlevererad och är antingen installerad eller i väntan på installation i fordon. Merparten kommer att monteras i strv 122 och strf 90 under den påbörjade renoveringen av dessa fordon. SLB hårdvaruanskaffning har gått enligt plan och tagit igen tidigare års försening. Även denna materiel är redo för fordonsintegration. Ra 460 väntas överlämnas till Försvarets makt under Q1 2017. Amfibieförbanden har fått installationer av så kallad "Avancerad BMS" på bataljonslednings och kompaniledningsbåtar. Driftsättning och provturer/övning har genomförts. Systemet är inte överlämnat till FM. TGR (*Tactical Ground Radio*) har av FMV handlats upp i en internationell konkurrensupphandling och kontrakt har tecknats med industrin. Arbete med integrering av den nya radion i fordon har påbörjats, framförallt med stridsvagn 122 och stridsfordon 90. Första leveranser av TGR till Försvarets makt planeras under 2017.

Avvikelse

SLB programvara har fortfarande så stora begränsningar/problem att det inte går att överlämna till FM. FM har inte erhållit prognos av FMV avseende när detta kan vara löst. Systemöverlämning av SLB har skjutits fram till Kv.1 2017 och därmed även överlämningen av det samlade systemet, benämnt BMS 2.0.

Brist på ekonomiska medel för anskaffning av krypto har föranlett en översyn av systemdesignen för BMS. Detta har lett till att FM tagit fram en ny säkerhetsmålsättning för systemet.

Förändringar i planerad driftsättning

Med anledning av översynen av systemdesignen föreligger osäkerheter i planerad driftsättning av BMS.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Med anledning av identifierade fördyringar av krypto och fordonsintegration genomförs översyn av systemdesign och prioriteringar i fördelning på krigsförband.

Stridsledningscentral

Definition av objektet

Redovisningen Stridsledningscentral/-system (C2STRIC/Strics) omfattar vidmakthållande av C2STRIC/Strics med ingående komponenter under tidsperioden 2014-2017. Att observera är att detta objekt belastar anslaget 1:4 till skillnad från övriga redovisningar.

Resultatredovisning 2016

Vidmakthållande av C2STRIC har genomförts sedan 1997 och enligt FM inriktning och gällande regeringsbeslut ska C2STRIC fortsatt vidmakthållas och vidareutvecklas under överskådlig tid. Detta, samt tillämpliga flygsäkerhets- och driftsäkerhetskrav, förutsätter bl.a. att materielomsättning genomförs med viss regelbundenhet, anpassat till när befintlig maskinvara når slutet på sin livslängd. Efter materielomsättning och viss vidareutveckling (med anledning av förändrade verksamhetskrav och förändringar i C2STRIC omvärld/omvärldssystem) benämns den senaste versionen C2STRIC 6.0.

Systemöverlämning och materielöverlämning av C2Strics 6.0 samt materielöverlämning av resterande system inom ramen för C2STRIC 6.0 är planerade under 2017.

Avvikelse

Inga avvikelser.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Materiel till Telekrigsbataljonen

Definition av objekt

Utveckling och anskaffning till Telekrigsbataljonen 2014-2017 är det uppdrag som ingår i objektet (Regeringsärendet, investeringsärende 13/14) – Uppdraget benämns numera Utveckling Telekrigsbataljon 15-20.

Ett delsystem skulle överlämnats till Försvarens 2015-2016 för att omsätta äldre system. Regeringsärende 11/12 berör materiel till förbandet som beställts tidigare. Ärende redovisas inte vidare inom ramen för den här redovisningen.

Uppdraget ska samordnas med livstidsförlängning av befintlig materiel, televapensystem 06 (TVA 06) syftande till att harmonisera systemen ur tekniskt perspektiv för att förenkla utbildning och underhåll. Livstidsförlängning av TVA 06 ingår därför i uppdraget Utveckling Telekrigsbataljon 15-20.

Resultatredovisning 2016

FMV arbete med bl.a. upphandlingsspecifikation, demonstrationer och företagsbesök. Dessutom ytterligare preciseringar av krav ur aktuella TTEM. Relativt den omförhandling som genomfördes 2015, har verksamhet i huvudsak genomförts enligt projektplanen.

Avvikelser

Inga avvikelser vad gäller RÄ 13/14.

Avseende RÄ 11/12 – uppdraget försenat. Förnyad hemställan till Regeringen under 2016, och efter Regeringens beslut, omförhandlades uppdraget.

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar vad gäller RÄ 13/14.

Avseende RÄ 11/12 – Driftsättning försenad relativt ursprunglig plan.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

RÄ 11/12 – Förseningar omhändertas genom att äldre materiel som skulle ersättas, måste vidmakthållas längre än planerat. Verksamhet under 2017 (utbildning, övning m.m.) anpassas m.h.t. den nya materielens senare driftsättning. Fördyringen är omhändertagen genom omfördelning av ekonomi, förnyad hemställan till Regeringen och omförhandling av uppdraget till FMV.

Anskaffning lastbilar

Definition av objektet

Redovisningen omfattar anskaffning av lastbilar enligt regeringsbeslut 2013-10-03 (Fö 2013/736/MFU). Beställningen omfattar 35 stycken min- och splitterskyddade samt 120 stycken oskyddade terränglastbilar. Ramavtal är upprättat i ett gemensamt projekt mellan FMV (Försvarets materielverk) och Norska FLO (Forsvarets logistikkorganisasjon).

Resultatredovisning 2016

Inga leveranser under året.

Avvikelser

På grund av tekniska problem har leveranserna av samtliga fordonstyper försenats.

Förändringar i planerad driftsättning

Enligt nuvarande plan kommer de första leveranserna att ske under kvartal 3-4 2017.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Anskaffning mot andra avtal har gjorts för att säkerställa övningsverksamhet 2017.

Brobandvagn

Definition av objektet

Beställningen omfattar sex system brobandvagn 120 (brobv 120) där bäraren är baserad på ombyggda stridsvagn 121 chassier. Varje system har tre krigsbro 8. I beställningen ingår också reservdelar samt verktygssatser, utbildningssimulator, och dokumentation. Därutöver innefattas att förbereda anskaffning av transportsystem för krigsbro 8. Anskaffning av transportsystemet finns i plan.

Resultatredovisning 2016

Ingen leverans av materiel har skett under 2016. Uppdraget har utökats enligt beslut av regeringen.

Avvikelser

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder

Mörkerstridsutrustning

Definition av objektet

Redovisningen omfattar Mörkerstridsutrustning grupp/pluton enligt regeringsbeslut 2013-11-07 (Fö2013/737/MFU) och materieluppdrag med koppling till mörkerstridsutrustning grupp/pluton. Uppdragen finns redovisade i BU14.

I uppbyggnaden av mörkerstridsförmåga behandlades ett första steg i regeringsbeslut 2010-10-28 (Fö2010/1693/MFU). Det andra steget – som behandlas i denna redovisning – omfattar mörkerstridsutrustning till grupp/pluton.

Uppdraget har sammanslagits med anskaffningen av mörkerstridsutrustning soldat, då dessa sammanfaller i tid. Detta har genomförts i syfte att rationalisera beställningarna i enlighet med den omdaning som är under genomförande i Försvarets makt. Utökning av omfattningen kräver en ny framställan till Regeringen.

Resultatredovisning 2016

Under året har omplanering av objektet gjorts.

Avvikelse

Projektet är senarelagt och är planerat att beställas under 2019.

Förändringar i planerad driftsättning

Driftsättning och införande planeras att göras under perioden 2020-2023.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Fram till leverans kommer grupper och plutoner att använda befintlig mörkerstridsutrustning med befintliga aktiva metoder för att belysa terräng

Anpassning telekom ledningsplats

Definition av objektet

Redovisningen omfattar HKV 2012-06-20 H/R23 310:81380 Hemställan om beslut avseende investeringsärendet. Anpassning telekom ledningsplatser, RÅ 12/12, med regeringsbeslut 2013-11-07 (Fö2012/1271/MFU) samt andra ärenden med koppling till området.

Resultatredovisning 2016

Stabsplatser för införandeomgång 4 t.o.m. 7 har levererats enligt plan. Resterande stabsplatser, införandeomgång 8 t.o.m. 10, är planerade för leverans 2017.

Ledningsstödsystem SWECCIS har levererats som ett ingående delsystem till respektive stabsplats.

Avvikelse

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar.

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Inga åtgärder.

Spaningsfartyg

Definition av objektet

Spaningsfartyg omfattar anskaffning av ersättare för spaningsfartyget HMS Orion som inte ska livstidsförlängas enligt regeringsbeslut 12, 2008-12-18.

Redovisningen omfattar projekt anskaffning av nytt signalspaningsfartyg.

Resultatredovisning 2016

FMV erhöll under slutet av 2016 en industrioferter vilken bereddes och ledde till en förändrad upphandling.

Avvikelse

Inga avvikelser

Förändringar i planerad driftsättning

Inga förändringar

Åtgärder för att omhänderta eventuella förseningar och/eller kostnadsfördyringar

Ny hemställan om ytterligare utökad ekonomisk ram insändes i december 2016,

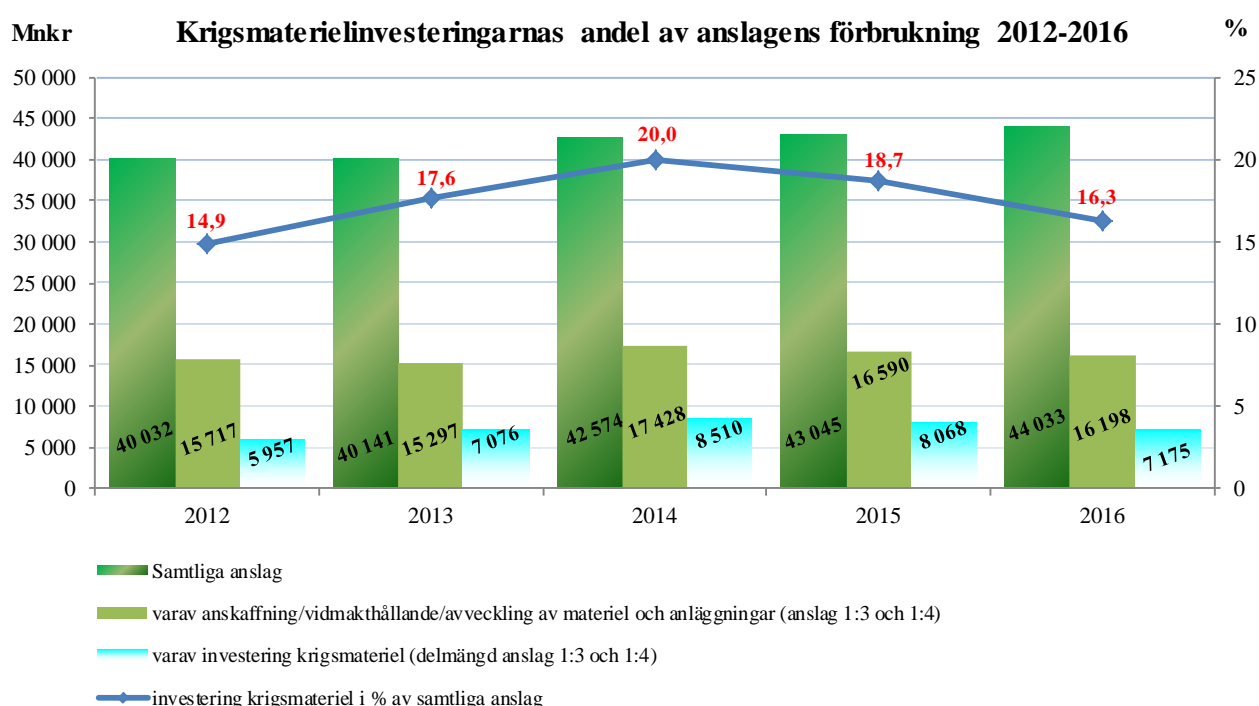
Ekonomisk redovisning

Se underbilaga 2.1

Investeringar i krigsmateriel

Krigsmaterielinvesteringarnas utfall och dess andel av Försvarmaktens totala anslagsförbrukning framgår av diagram nedan. Det som i grafen betecknas som investeringar i krigsmateriel, är den del av utgifterna inom anslag 1:3 och 1:4, som avser anskaffning av materiel i form av beredskapsinventarier, oavsett om de är levererade till Försvarmakten eller under konstruktion. Det är sådan materiel som aktiveras och tas med i balansräkningen under posten beredskapsinventarier¹. Grafen visar inte investeringar som gjorts av beredskapsvaror eller förbrukningsinventarier.

Andel av *materielanslagen* som använts för investering i krigsmateriel ligger på lägre nivå² än föregående år och jämfört mot andelen av *samtliga anslag* har den fortsatt gått ned med några procentenheter. Utöver krigsmaterielinvesteringar har Försvarmakten fått omfattande leveranser av beredskapsvaror såsom beklädnad, reservmateriel och ammunition vilka inte ingår som investering.

Figur 2 Krigsmaterielinvesteringarnas andel av anslagen 2012-2016

¹ Notera att FoT inte ingår i detta belopp, vilket finansieras via anslaget 1:5 Forskning och teknikutveckling

² 44 % jämfört med 49 % (2015)

Innehållsförteckning

Redovisning per krigsförband	1
Ekonomi- Krigsförbandens anslagsbelastning	1
Redovisningsprinciper	1

Tabellförteckning

Tabell 1 Anslagsbelastning Totalt Armén.....	2
Tabell 2 Anslagsbelastning 91. artilleribataljonen	2
Tabell 3 Anslagsbelastning 92. Artilleribataljonen	2
Tabell 4 Anslagsbelastning 61. Luftvärnsbataljonen	3
Tabell 5 Anslagsbelastning 62. Luftvärnsbataljonen	3
Tabell 6 Anslagsbelastning 32. Underrättelsebataljonen	3
Tabell 7 Anslagsbelastning 193. Jägarbataljonen	3
Tabell 8 Anslagsbelastning 13. Säkerhetsbataljonen	4
Tabell 9 Anslagsbelastning 21. Ingenjörbataljonen	4
Tabell 10 Anslagsbelastning 22. Ingenjörbataljonen	4
Tabell 11 Anslagsbelastning 1. CBRN-kompaniet	4
Tabell 12 Anslagsbelastning 1. Tungtransportkompaniet	5
Tabell 13 Anslagsbelastning 2. Brigadstaben	5
Tabell 14 Anslagsbelastning 3. Brigadstaben	5
Tabell 15 Anslagsbelastning Livbataljonen	5
Tabell 16 Anslagsbelastning 2. Brigadspaningskompaniet.....	6
Tabell 17 Anslagsbelastning 3. Brigadspaningskompaniet.....	6
Tabell 18 Anslagsbelastning 11. Militärpolisbataljonen	6
Tabell 19 Anslagsbelastning 41. mekaniserade bataljonen	6
Tabell 20 Anslagsbelastning 42. mekaniserade bataljonen	7
Tabell 21 Anslagsbelastning 191. mekaniserade bataljonen.....	7
Tabell 22 Anslagsbelastning 71. motoriserade skyttebataljonen.....	7
Tabell 23 Anslagsbelastning 192. mekaniserade bataljonen.....	7
Tabell 24 Anslagsbelastning 72. mekaniserade bataljonen.....	8
Tabell 25 Anslagsbelastning 12. motoriserade skyttebataljonen.....	8
Tabell 26 Anslagsbelastning 31. lätta skyttebataljonen	8
Tabell 27 Anslagsbelastning 18. mekaniserade stridsgruppen Gotland	8
Tabell 28 Anslagsbelastning Totalt Marinen	9
Tabell 29 Anslagsbelastning 3. Sjöstridsflottiljledningen	9
Tabell 30 Anslagsbelastning 31. Korvettdivisionen.....	9
Tabell 31 Anslagsbelastning 33. Minröjningsdivisionen	10
Tabell 32 Anslagsbelastning 34. Underhållsdivisionen	10
Tabell 33 Anslagsbelastning 4. Sjöstridsflottiljledningen	10
Tabell 34 Anslagsbelastning 41. Korvettdivisionen.....	10
Tabell 35 Anslagsbelastning 42. Minröjningsdivisionen	11
Tabell 36 Anslagsbelastning 43. Underhållsdivisionen	11
Tabell 37 Anslagsbelastning 1. Ubåtsflottiljledningen	11
Tabell 38 Anslagsbelastning 11. Ubåtsdivisionen	11
Tabell 39 Anslagsbelastning Signalspaningsfartyg.....	12
Tabell 40 Anslagsbelastning 2. Amfibiebataljonen	12
Tabell 41 Anslagsbelastning 17. Bevakningsbåtkompaniet	12

Tabell 42 Anslagsbelastning 44. Röjdykardivisionen	12
Tabell 43 Anslagsbelastning Ubåträddningsfartyg	13
Tabell 44 Anslagsbelastning Marinbasen	13
Tabell 45 Anslagsbelastning Totalt flygvapnet.....	14
Tabell 46 Anslagsbelastning 161. stridslednings- och luftbevakningsbataljonen	14
Tabell 47 Anslagsbelastning Strategic Air Capability (SAC).....	14
Tabell 48 Anslagsbelastning 73. transport- och specialflygheten	15
Tabell 49 Anslagsbelastning 7. Flygflottiljen	15
Tabell 50 Anslagsbelastning 71. Stridsflygdivisionen	15
Tabell 51 Anslagsbelastning 17. Flygflottiljen	15
Tabell 52 Anslagsbelastning 171. Stridsflygdivisionen	16
Tabell 53 Anslagsbelastning 16. Flygflottiljen	16
Tabell 54 Anslagsbelastning 21. Flygflottiljen	16
Tabell 55 Anslagsbelastning 211. Stridsflygdivisionen	16
Tabell 56 Anslagsbelastning Helikopterflottiljen.....	17
Tabell 57 Anslagsbelastning 72. Stridsflygdivisionen	17
Tabell 58 Anslagsbelastning 172. Stridsflygdivisionen	17
Tabell 59 Anslagsbelastning 212. Stridsflygdivisionen	17
Tabell 60 Anslagsbelastning Totalt lednings- och underrättelseförband	18
Tabell 61 Anslagsbelastning Högkvarteret (HKV) med stabförband	18
Tabell 62 Anslagsbelastning 12. Sambandsbataljonen	18
Tabell 63 Anslagsbelastning 13. Telekrigsbataljonen.....	19
Tabell 64 Anslagsbelastning 10. PSYOPS-förbandet	19
Tabell 65 Anslagsbelastning 11. Ledningsplatsbataljonen	19
Tabell 66 Anslagsbelastning Regional stab Nord	19
Tabell 67 Anslagsbelastning Regional stab Mitt.....	20
Tabell 68 Anslagsbelastning Regional stab Väst	20
Tabell 69 Anslagsbelastning Regional stab Syd	20
Tabell 70 Anslagsbelastning FMTIS.....	20
Tabell 71 Anslagsbelastning Telekrigsstödenheten (TKSE).....	21
Tabell 72 Anslagsbelastning Meteorologiskt och oceanografiskt centrum (METOCC).....	21
Tabell 73 Anslagsbelastning Totalt logistikförband	22
Tabell 74 Anslagsbelastning 1. tekniska bataljonen.....	22
Tabell 75 Anslagsbelastning 1. Logistikbataljonen	22
Tabell 76 Anslagsbelastning 2. Logistikbataljonen	23
Tabell 77 Anslagsbelastning 1. Sjukhuskompaniet.....	23
Tabell 78 Anslagsbelastning 1. Sjukvårdsförstärkningskompaniet.....	23
Tabell 79 Anslagsbelastning 2. Sjukhuskompaniet.....	23
Tabell 80 Anslagsbelastning Trafik- och transportledningskompaniet	24
Tabell 81 Anslagsbelastning FMLOG	24
Tabell 82 Anslagsbelastning Samtliga hemvärnsbataljoner	25

Redovisning per krigsförband

Från och med årsredovisningen för år 2016 ska samtliga krigsförband redovisas i enlighet med punkterna 1-7 nedan. Redovisningen ska relateras till respektive förbands krigsduglighet. I årsredovisningarna ska Försvaretsmakten redovisa resultatet av årets verksamhet i enlighet med nedan. Från och med budgetunderlaget för år 2017 ska Försvaretsmakten redovisa det aktuella läget och kommande tre års planerade verksamhet för respektive krigsförband. Budgetunderlaget för år 2017 ska även inkludera år 2020 för att ge en bild av hela inriktningsperioden. Med utgångspunkt i eventuella brister och avvikelser som Försvaretsmakten redovisat i årsredovisningen, ska myndigheten även redovisa planerade åtgärder och hur krigsdugligheten förväntas utvecklas. Redovisningen av respektive krigsförband ska omfatta följande sju punkter:

1. Krigsduglighet
2. Operativ verksamhet
3. Beredskap
4. Övningsverksamhet
5. Personal
6. Materiel
7. Ekonomi

Specifikationer av ovanstående redovisningskrav 1.-6. redovisas i bilaga 5 Sammanställning krigsförbandsvärdering (kvalificerad hemlig).

Ekonomi- Krigsförbandens anslagsbelastning

7. Respektive resultatenhets ekonomiska utfall per anslag (ÅR). Försvaretsmakten ska redovisa planerad anslagsbelastning per resultat enhet för de kommande tre åren (BU)

Försvaretsmakten har likställt tolkningen av återrapporteringskravet i inriktningsbeslutet för perioden 2016-2020 (SRB 7) med föregående års motsvarande krav i regleringsbrevet för budgetår 2015 (Bilaga 2).

Redovisningsprinciper

Med anledning av intagandet av den nya krigsförbandsorganisationen fr.o.m. 2016 sker ökat fokus på primärverksamhet med direkt koppling mot operativ effekt och förmåga. Finansieringen av detta har skett via avvecklandet av internhandel med köpta tjänster till direkt anslagsfinansiering. Det är ett led i att utveckla nya krigsförband som tidigare har klassificerats som förutsättningsskapande stödverksamhet. Kostnader som tidigare omfattats av definitionen central omkostnad och annan stödverksamhet återfinns nu som direkta kostnader hos krigsförbanden.

Krigsförband som avvecklats under 2015 och 2016 ingår inte i denna redovisning.

Försvaretsmakten har valt att redovisa utgifterna avseende anslag 1:3 *Anskaffning materiel & anläggningar* och 1:4 *Vidmakthållande materiel & anläggningar* på aggregerad nivå för respektive stridskraft då möjligheterna till fördelning ner på enskilt krigsförband i materielhanteringssystemet har vissa begränsningar.

Tabell 1 – 82 omfattar personal-, infrastruktur-, verksamhets- och lokala omkostnader samt intäkter.

I huvuddokumentet redovisas utfall netto per stridskraft och anslagsförbrukning per verksamhet/produktgrupp. Till skillnad från dessa redovisningar redovisas här enbart direkta kostnader och intäkter som kan föras mot krigsförband och gemensamhetsprodukter. Det innebär i praktiken att centrala omkostnader och avskrivningar inte ingår.

Redovisning

Arméförband

Arméförbanden har totalt en relativt hög andel av Försvarsmaktens kontinuerligt tjänstgörande personal. Krigsförband med kontinuerligt tjänstgörande personal har generellt hög tillgänglighet och beredskap. Under året har arméförbanden genomfört förberedelser för insats, förmågeuppbyggnad av krigsförbanden samt stått i beredskap för *EU battle group*. Personalkostnaderna för arméstridskrafterna har ökat jämfört med föregående år som en konsekvens av förhöjda arbetsgivaravgifter för anställda under 26 år samt ett nytt pensionsavtal. Effekten balanseras dock ut av en nettominskning som en följd av minskad personalvolym. Trots en utökad övningsverksamhet 2016 både inom brigads ram men också förbands- och beredskapsövningar, har utfallet inom verksamhetskostnaderna minskat som en följd av förändringar inom fördelningen av logistik- och systemstödkostnader. En minskad leveranstakt av bl.a. bandvagn 410 och tillhörande systemmateriel för arméförbanden har resulterat i ett lägre utfall inom materielanskaffningen. Utgifterna för vidmakthållande har dock ökat vilket är resultatet av ytterligare fordonsunderhåll och omfattande systemstöd.

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	27 068	22 861	28 057
	Personal	1 246 288	1 263 948	1 384 217
	Infra	533 723	498 521	447 393
	Verksamhet	973 044	1 068 060	951 153
	Lokala omkostnader	1 331 955	1 582 515	1 548 009
	Totala kostnader	4 085 011	4 413 044	4 330 773
1.3	Utgifter	1 404 876	1 788 435	3 406 265
1.4	Utgifter	960 612	783 846	934 480

Tabell 1 Anslagsbelastning Totalt Armén

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	1 500	1 288	1 599
	Personal	73 863	78 041	81 552
	Infra	32 104	25 712	24 149
	Verksamhet	49 091	41 271	43 307
	Lokala omkostnader	79 055	94 542	103 111
	Totala kostnader	234 113	239 566	252 118

Tabell 2 Anslagsbelastning 91. artilleribataljonen

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	16	226	315
	Personal	903	6 993	11 586
	Infra	196	7 985	8 051
	Verksamhet	760	15 048	15 543
	Lokala omkostnader	740	12 294	16 362
	Totala kostnader	2 599	42 321	51 541

Tabell 3 Anslagsbelastning 92. Artilleribataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 808	1 556	1 813
	Personal	101 919	82 096	95 057
	Infra	30 728	33 152	29 950
	Verksamhet	50 577	74 730	60 928
	Lokala omkostnader	96 118	99 346	102 682
	Totala kostnader	279 342	289 324	288 616

Tabell 4 Anslagsbelastning 61. Luftvärnsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 464	842	2 227
	Personal	64 511	93 688	121 912
	Infra	29 158	37 042	37 063
	Verksamhet	38 010	51 300	53 422
	Lokala omkostnader	56 096	100 071	111 551
	Totala kostnader	187 776	282 101	323 948

Tabell 6 Anslagsbelastning 32. Underrättelsebataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	130	113	164
	Personal	7 124	6 534	9 360
	Infra	3 383	3 637	3 784
	Verksamhet	3 895	4 182	4 042
	Lokala omkostnader	5 710	6 611	8 945
	Totala kostnader	20 112	20 965	26 130

Tabell 5 Anslagsbelastning 62. Luftvärnsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 280	1 149	1 167
	Personal	57 090	51 523	50 211
	Infra	23 176	25 508	21 381
	Verksamhet	57 021	63 045	58 246
	Lokala omkostnader	64 917	73 143	58 046
	Totala kostnader	202 205	213 220	187 885

Tabell 7 Anslagsbelastning 193. Jägarbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 735	1 724	1 823
	Personal	82 737	87 550	100 318
	Infra	34 473	38 229	33 234
	Verksamhet	70 056	81 849	63 559
	Lokala omkostnader	84 875	106 001	92 382
	Totala kostnader	272 141	313 630	289 493

Tabell 8 Anslagsbelastning 13. Säkerhetsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 167	588	600
	Personal	4 086	28 375	24 988
	Infra	7 570	12 752	10 677
	Verksamhet	23 288	30 769	27 198
	Lokala omkostnader	9 348	37 239	33 265
	Totala kostnader	44 292	109 134	96 128

Tabell 10 Anslagsbelastning 22. Ingenjörbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 887	1 051	1 949
	Personal	95 991	57 493	68 301
	Infra	36 305	30 141	28 083
	Verksamhet	60 415	52 054	39 759
	Lokala omkostnader	99 165	72 021	78 435
	Totala kostnader	291 876	211 710	214 578

Tabell 9 Anslagsbelastning 21. Ingenjörbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	642	537	335
	Personal	27 442	25 927	19 745
	Infra	13 726	13 782	9 527
	Verksamhet	14 842	23 451	5 889
	Lokala omkostnader	43 415	36 816	16 253
	Totala kostnader	99 425	99 976	51 414

Tabell 11 Anslagsbelastning 1. CBRN-kompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	239	234	210
	Personal	14 394	17 401	15 080
	Infra	2 778	3 393	2 248
	Verksamhet	12 882	12 449	8 582
	Lokala omkostnader	7 803	10 491	8 096
	Totala kostnader	37 857	43 734	34 006

Tabell 12 Anslagsbelastning 1. Tungtransportkompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	200	207	198
	Personal	9 029	8 360	8 491
	Infra	7 120	8 197	7 254
	Verksamhet	6 735	11 281	7 134
	Lokala omkostnader	7 925	10 425	8 393
	Totala kostnader	30 809	38 263	31 273

Tabell 14 Anslagsbelastning 3. Brigadstaben

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	169	214	191
	Personal	10 458	14 314	13 252
	Infra	2 524	3 640	2 590
	Verksamhet	4 036	7 737	2 396
	Lokala omkostnader	8 711	13 687	11 165
	Totala kostnader	25 729	39 378	29 403

Tabell 13 Anslagsbelastning 2. Brigadstaben

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 168	1 011	1 022
	Personal	73 945	69 113	70 175
	Infra	25 653	26 063	22 408
	Verksamhet	28 903	34 209	28 017
	Lokala omkostnader	52 097	58 412	41 056
	Totala kostnader	180 597	187 797	161 656

Tabell 15 Anslagsbelastning Livbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	161		
	Personal	8 738		
	Infra	1 881		
	Verksamhet	4 477		
	Lokala omkostnader	9 549		
	Totala kostnader	24 644	0	0

Tabell 16 Anslagsbelastning 2. Brigadspaningskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	802	572	657
	Personal	41 624	27 561	32 592
	Infra	21 619	15 178	13 870
	Verksamhet	29 387	26 647	21 803
	Lokala omkostnader	34 256	37 087	36 203
	Totala kostnader	126 886	106 473	104 468

Tabell 18 Anslagsbelastning 11. Militärpolisbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	82		
	Personal	4 743		
	Infra	952		
	Verksamhet	2 460		
	Lokala omkostnader	4 370		
	Totala kostnader	12 526	0	0

Tabell 17 Anslagsbelastning 3. Brigadspaningskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	197	78	76
	Personal	9 912	4 241	3 728
	Infra	5 168	1 139	810
	Verksamhet	5 395	3 871	3 563
	Lokala omkostnader	10 232	5 426	4 017
	Totala kostnader	30 707	14 677	12 117

Tabell 19 Anslagsbelastning 41. mekaniserade bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	3 088	2 550	2 797
	Personal	123 797	123 841	124 893
	Infra	52 280	36 958	28 517
	Verksamhet	164 897	134 252	114 519
	Lokala omkostnader	158 983	178 700	157 255
	Totala kostnader	499 957	473 751	425 185

Tabell 20 Anslagsbelastning 42. mekaniserade bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	2 113	2 745	4 398
	Personal	106 376	151 739	203 080
	Infra	57 001	39 521	46 776
	Verksamhet	52 376	109 726	132 746
	Lokala omkostnader	123 392	208 079	303 574
	Totala kostnader	339 146	509 065	686 176

Tabell 22 Anslagsbelastning 71. motoriserade skyttebataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	3 060	2 263	2 181
	Personal	136 629	125 985	113 949
	Infra	56 612	50 207	40 879
	Verksamhet	136 542	113 817	103 241
	Lokala omkostnader	157 756	161 339	119 063
	Totala kostnader	487 539	451 348	377 133

Tabell 21 Anslagsbelastning 191. mekaniserade bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	449	570	843
	Personal	19 854	21 281	37 218
	Infra	9 876	13 205	14 014
	Verksamhet	21 088	35 522	40 481
	Lokala omkostnader	22 846	35 789	43 187
	Totala kostnader	73 663	105 797	134 900

Tabell 23 Anslagsbelastning 192. mekaniserade bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 087	321	325
	Personal	43 007	18 399	15 453
	Infra	24 526	4 656	3 464
	Verksamhet	40 901	13 870	10 971
	Lokala omkostnader	61 848	23 048	21 530
	Totala kostnader	170 283	59 974	51 418

Tabell 24 Anslagsbelastning 72. mekaniserade bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 290		
	Personal	62 515		
	Infra	27 379		
	Verksamhet	48 944	41	
	Lokala omkostnader	59 647		
	Totala kostnader	198 485	41	0

Tabell 26 Anslagsbelastning 31. lätta skyttebataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 256	3 022	3 164
	Personal	61 146	163 492	163 277
	Infra	26 633	68 423	58 664
	Verksamhet	43 841	126 941	105 807
	Lokala omkostnader	68 848	201 945	173 439
	Totala kostnader	200 468	560 802	501 186

Tabell 25 Anslagsbelastning 12. motoriserade skyttebataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	77		
	Personal	4 455		
	Infra	900		
	Verksamhet	2 226		
	Lokala omkostnader	4 254		
	Totala kostnader	11 835	0	0

Tabell 27 Anslagsbelastning 18. mekaniserade stridsgruppen Gotland

Marinförband

Marinförbanden har hög uppfyllnadsgrad med kontinuerligt tjänstgörande personal i alla kategorier. Förbanden har generellt hög tillgänglighet och beredskap samt genomför omfattande nationell verksamhet såsom underrättelseföretag, minröjning och havsövervakning, vilket genererar personal- och verksamhetskostnader.

Personalkostnaderna för de marina förbanden har ökat jämfört med föregående år vilket är en konsekvens av höjda arbetsgivaravgifter och nytt pensionsavtal. Övningsverksamheten har ökat väsentligt och föranleder ett högre utfall även avseende verksamhetskostnader. Materielanskaffningen är i paritet med föregående år och viktiga leveranser under året omfattar t.ex. generalöversyn och modifiering av minröjfartyg typ Koster. Utgifterna för marint vidmakthåll har ökat från föregående år, främst med anledning av vidmakthållande av korvett typ Visby och minröjfartyg typ Koster.

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	28 346	24 109	25 275
	Personal	867 657	619 164	653 187
	Infra	112 673	112 955	101 930
	Verksamhet	943 604	777 571	697 115
	Lokala omkostnader	514 034	559 314	563 859
	Totala kostnader	2 437 968	2 069 004	2 016 092
1.3	Utgifter	1 710 048	1 710 821	758 448
1.4	Utgifter	1 041 534	861 438	802 130

Tabell 28 Anslagsbelastning Totalt Marinen

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	577	603	518
	Personal	28 530	28 941	24 798
	Infra	503	5 290	4 683
	Verksamhet	8 366	8 874	7 432
	Lokala omkostnader	8 515	13 785	11 527
	Totala kostnader	45 914	56 891	48 439

Tabell 29 Anslagsbelastning 3. Sjöstridsflottiljledningen

Anslag (Tkr)	2016	2015	2014	
1.1	Totala intäkter	2 611	2 654	4 936
	Personal	82 451	65 909	75 647
	Infra	2 259	9 424	14 847
	Verksamhet	113 960	117 722	116 153
	Lokala omkostnader	38 002	57 137	94 939
	Totala kostnader	236 672	250 192	301 585

Tabell 30 Anslagsbelastning 31. Korvettdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 183	1 285	1 028
	Personal	38 744	35 902	25 476
	Infra	1 025	4 557	3 069
	Verksamhet	49 761	52 375	57 859
	Lokala omkostnader	17 494	28 294	21 173
	Totala kostnader	107 024	121 128	107 577

Tabell 31 Anslagsbelastning 33. Minröjningsdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	768	1 291	2 106
	Personal	38 292	10 717	7 813
	Infra	2 934	3 397	3 083
	Verksamhet	5 771	5 004	5 051
	Lokala omkostnader	12 886	6 217	4 701
	Totala kostnader	59 883	25 335	20 649

Tabell 33 Anslagsbelastning 4. Sjöstridsflottiljledningen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	983	1 398	1 123
	Personal	36 656	39 625	36 445
	Infra	866	8 020	6 430
	Verksamhet	45 937	53 892	44 729
	Lokala omkostnader	14 286	30 017	23 969
	Totala kostnader	97 745	131 553	111 572

Tabell 32 Anslagsbelastning 34. Underhållsdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	2 541	2 254	1 616
	Personal	80 473	66 138	44 796
	Infra	2 676	8 448	5 304
	Verksamhet	87 285	84 273	73 795
	Lokala omkostnader	40 486	53 529	36 402
	Totala kostnader	210 921	212 387	160 297

Tabell 34 Anslagsbelastning 41. Korvettdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 552	1 558	1 116
	Personal	49 644	48 136	38 225
	Infra	1 835	6 001	3 808
	Verksamhet	52 043	54 634	47 254
	Lokala omkostnader	25 257	37 993	27 527
	Totala kostnader	128 779	146 764	116 815

Tabell 35 Anslagsbelastning 42. Minröjningsdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	688	598	656
	Personal	29 935	27 875	31 029
	Infra	589	2 106	1 945
	Verksamhet	9 208	8 140	8 487
	Lokala omkostnader	14 664	18 044	20 119
	Totala kostnader	54 396	56 166	61 581

Tabell 37 Anslagsbelastning 1. Ubåtsflottiljledningen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	871	1 044	1 313
	Personal	34 261	33 226	28 016
	Infra	1 264	4 174	2 739
	Verksamhet	34 429	37 005	33 087
	Lokala omkostnader	13 375	23 756	16 879
	Totala kostnader	83 329	98 161	80 721

Tabell 36 Anslagsbelastning 43. Underhållsdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 642	1 754	2 081
	Personal	49 842	41 254	70 946
	Infra	1 411	6 203	5 828
	Verksamhet	81 904	69 513	58 099
	Lokala omkostnader	35 746	48 109	62 852
	Totala kostnader	168 903	165 080	197 724

Tabell 38 Anslagsbelastning 11. Ubåtsdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	747	712	854
	Personal	23 106	22 133	28 236
	Infra	654	2 525	2 535
	Verksamhet	24 113	21 136	24 973
	Lokala omkostnader	15 824	21 351	25 109
	Totala kostnader	63 697	67 145	80 854

Tabell 39 Anslagsbelastning Signalspaningsfartyg

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 205	1 731	1 093
	Personal	27 273	24 148	30 880
	Infra	5 018	8 582	7 346
	Verksamhet	47 790	52 293	38 377
	Lokala omkostnader	25 021	34 455	33 192
	Totala kostnader	105 102	119 478	109 794

Tabell 41 Anslagsbelastning 17. Bevakningsbåtkompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	4 907	5 395	4 806
	Personal	126 740	114 306	148 087
	Infra	21 014	33 965	31 265
	Verksamhet	149 760	158 407	131 594
	Lokala omkostnader	106 903	139 655	138 786
	Totala kostnader	404 418	446 332	449 732

Tabell 40 Anslagsbelastning 2. Amfibiebataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	958	989	723
	Personal	40 628	36 206	26 776
	Infra	4 312	7 262	5 909
	Verksamhet	14 319	25 553	18 710
	Lokala omkostnader	15 843	24 169	17 365
	Totala kostnader	75 102	93 189	68 760

Tabell 42 Anslagsbelastning 44. Rödjakardivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	842	843	1 306
	Personal	23 900	24 647	36 018
	Infra	739	3 000	3 140
	Verksamhet	33 765	28 746	31 515
	Lokala omkostnader	16 010	22 804	29 321
	Totala kostnader	74 413	79 198	99 993

Tabell 43 Anslagsbelastning Ubåträddningsfartyg

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	6 270		
	Personal	157 182		
	Infra	65 575		
	Verksamhet	185 193	3	
	Lokala omkostnader	113 721		
	Totala kostnader	521 670	3	0

Tabell 44 Anslagsbelastning Marinbasen

Flygförband

För flygförbanden gäller generellt en hög uppfyllnadsgrad av kontinuerligt tjänstgörande personal. Vidare innehåller förbanden en hög grad av komplexa materielssystem med tillhörande betydande materielunderhålls- och vidmakthållandekostnader.

Personalkostnaderna har ökat från föregående år främst med anledning av de höjda arbetsgivaravgifterna och ett nytt tjänstepensionsavtal. Med anledning av det förändrade omvärldsläget har övningsverksamheten intensifierats med både nationella och internationella övningar samt övningar med inkallad pliktpersonal. Utgifterna för vidmakthållande är högre än 2015 främst inom Gripensystemet samt tillhörande system.

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	99 696	90 349	75 912
	Personal	1 430 136	867 641	962 560
	Infra	362 852	355 815	337 487
	Verksamhet	1 697 251	1 211 771	1 320 518
	Lokala omkostnader	1 072 749	798 444	937 156
	Totala kostnader	4 562 988	3 233 671	3 557 721
1.3	Utgifter	4 689 694	4 851 990	5 262 976
1.4	Utgifter	3 007 956	2 675 679	2 829 900

Tabell 45 Anslagsbelastning Totalt flygvapnet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	6 588	13 386	14 530
	Personal	139 497	126 003	155 136
	Infra	39 010	67 166	65 610
	Verksamhet	129 253	192 787	210 841
	Lokala omkostnader	110 936	126 645	177 843
	Totala kostnader	418 695	512 601	609 430

Tabell 46 Anslagsbelastning 161. stridslednings- och luftbevakningsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	506	1 520	1 596
	Personal	31 568	27 353	34 530
	Infra	5 603	7 275	7 892
	Verksamhet	19 087	21 073	25 107
	Lokala omkostnader	21 284	21 741	26 732
	Totala kostnader	77 542	77 442	94 261

Tabell 47 Anslagsbelastning Strategic Air Capability (SAC)

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	18 204	34 877	18 874
	Personal	194 998	209 694	170 092
	Infra	61 436	85 334	72 716
	Verksamhet	258 121	337 073	310 814
	Lokala omkostnader	157 548	208 773	177 513
	Totala kostnader	672 102	840 873	731 134

Tabell 48 Anslagsbelastning 73. transport- och specialflygenheten

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	615		
	Personal	11 313		
	Infra	6 337		
	Verksamhet	76 936		
	Lokala omkostnader	17 679		
	Totala kostnader	112 265	0	0

Tabell 50 Anslagsbelastning 71. Stridsflygdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	3 472		
	Personal	150 203		
	Infra	59 906		
	Verksamhet	81 633	3	
	Lokala omkostnader	130 642		
	Totala kostnader	422 384	3	0

Tabell 49 Anslagsbelastning 7. Flygflottiljen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	19 399	5 866	5 385
	Personal	204 963	80 456	112 885
	Infra	34 555	33 360	34 766
	Verksamhet	117 672	51 789	64 400
	Lokala omkostnader	125 496	65 096	100 196
	Totala kostnader	482 685	230 701	312 246

Tabell 51 Anslagsbelastning 17. Flygflottiljen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 191		
	Personal	21 680		
	Infra	14 622		
	Verksamhet	117 165		
	Lokala omkostnader	32 247		
	Totala kostnader	185 714	0	0

Tabell 52 Anslagsbelastning 171. Stridsflygdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	37 962	8 808	9 250
	Personal	182 177	117 300	145 581
	Infra	59 343	61 429	59 610
	Verksamhet	127 856	164 526	180 999
	Lokala omkostnader	107 352	97 214	124 000
	Totala kostnader	476 727	440 469	510 189

Tabell 54 Anslagsbelastning 21. Flygflottiljen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 253		
	Personal	71 618		
	Infra	26 344		
	Verksamhet	46 152		
	Lokala omkostnader	50 859		
	Totala kostnader	194 974	0	0

Tabell 53 Anslagsbelastning 16. Flygflottiljen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 125		
	Personal	22 678		
	Infra	10 594		
	Verksamhet	111 981	3	
	Lokala omkostnader	30 484		
	Totala kostnader	175 737	3	0

Tabell 55 Anslagsbelastning 211. Stridsflygdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	6 764	25 891	26 276
	Personal	348 180	306 835	344 336
	Infra	16 105	101 252	96 893
	Verksamhet	346 376	444 511	528 357
	Lokala omkostnader	215 785	278 974	330 874
	Totala kostnader	926 447	1 131 573	1 300 460

Tabell 56 Anslagsbelastning Helikopterflottiljen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 182		
	Personal	20 619		
	Infra	14 595		
	Verksamhet	117 428		
	Lokala omkostnader	31 922		
	Totala kostnader	184 563	0	0

Tabell 58 Anslagsbelastning 172. Stridsflygdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	367		
	Personal	11 209		
	Infra	5 584		
	Verksamhet	37 400		
	Lokala omkostnader	12 002		
	Totala kostnader	66 194	0	0

Tabell 57 Anslagsbelastning 72. Stridsflygdivisionen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 068		
	Personal	19 434		
	Infra	8 818		
	Verksamhet	110 191	6	
	Lokala omkostnader	28 514		
	Totala kostnader	166 957	6	0

Tabell 59 Anslagsbelastning 212. Stridsflygdivisionen

Lednings- och underrättelseförband

Personalkostnaderna har ökat signifikant med anledning av etableringen av FMTIS som ett eget krigsförband. Vidare beror ökningen på att central ledning fr.o.m.

2016 belastar direkta kostnader inom ledningsstridskrafterna istället för centrala omkostnader. Övningsverksamheten intensifierades under 2016 med avseende både på den egna förmågan och som stöd till andra stridskrafter.

Verksamhetskostnaderna har också ökat markant under året då utfallet för FMTIS belastas av systemstödkostnader för hela myndigheten.

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	62 326	18 916	20 936
	Personal	1 778 476	428 675	458 335
	Infra	429 110	199 989	243 377
	Verksamhet	2 414 872	333 345	325 887
	Lokala omkostnader	362 406	326 190	262 395
	Totala kostnader	4 984 863	1 288 198	1 289 993
1.3	Utgifter	1 205 055	1 185 520	951 610
1.4	Utgifter	1 486 898	1 469 404	1 338 291

Tabell 60 Anslagsbelastning Totalt lednings- och underrättelseförband

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	11 556	206	29
	Personal	1 060 517	4 451	188
	Infra	193 378	1 071	201
	Verksamhet	306 731	11 354	2 085
	Lokala omkostnader	4 048	1 917	72
	Totala kostnader	1 564 674	18 793	2 546

Tabell 61 Anslagsbelastning Högkvarteret (HKV) med stabsförband

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	866	2 101	1 782
	Personal	60 019	67 490	61 481
	Infra	8 032	14 359	19 059
	Verksamhet	39 559	65 766	51 778
	Lokala omkostnader	27 395	44 444	28 367
	Totala kostnader	135 006	192 060	160 685

Tabell 62 Anslagsbelastning 12. Sambandsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	826	1 213	1 382
	Personal	33 011	35 794	53 766
	Infra	5 399	10 456	17 527
	Verksamhet	29 004	43 269	37 652
	Lokala omkostnader	13 767	21 318	19 704
	Totala kostnader	81 181	110 837	128 649

Tabell 63 Anslagsbelastning 13. Telekrigsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	1 455	3 075	2 875
	Personal	89 524	94 376	99 961
	Infra	13 713	22 136	34 171
	Verksamhet	52 455	83 622	75 423
	Lokala omkostnader	43 296	60 416	45 355
	Totala kostnader	198 988	260 550	254 910

Tabell 65 Anslagsbelastning 11. Ledningsplatsbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	184	491	521
	Personal	13 362	16 564	18 698
	Infra	2 210	4 804	8 057
	Verksamhet	7 918	14 134	12 308
	Lokala omkostnader	5 238	9 417	7 262
	Totala kostnader	28 728	44 920	46 326

Tabell 64 Anslagsbelastning 10. PSYOPS-förbandet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	227	327	260
	Personal	18 822	10 432	8 840
	Infra	1 194	1 915	1 878
	Verksamhet	8 851	11 396	9 106
	Lokala omkostnader	5 702	5 060	2 209
	Totala kostnader	34 568	28 804	22 033

Tabell 66 Anslagsbelastning Regional stab Nord

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	206	457	445
	Personal	17 463	20 414	20 353
	Infra	2 670	3 568	4 240
	Verksamhet	6 298	8 809	8 875
	Lokala omkostnader	5 172	8 919	5 801
	Totala kostnader	31 603	41 710	39 269

Tabell 67 Anslagsbelastning Regional stab Mitt

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	249	491	577
	Personal	20 891	18 519	22 957
	Infra	4 269	5 521	6 902
	Verksamhet	5 726	12 004	11 828
	Lokala omkostnader	7 311	8 954	9 548
	Totala kostnader	38 197	44 998	51 234

Tabell 69 Anslagsbelastning Regional stab Syd

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	215	373	335
	Personal	19 728	18 385	16 607
	Infra	1 747	2 647	2 996
	Verksamhet	4 742	5 384	4 549
	Lokala omkostnader	6 536	7 848	5 005
	Totala kostnader	32 753	34 264	29 157

Tabell 68 Anslagsbelastning Regional stab Väst

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	44 295	10 124	12 673
	Personal	374 659	141 939	155 106
	Infra	188 334	129 500	144 229
	Verksamhet	1 934 324	77 110	111 812
	Lokala omkostnader	223 077	157 499	138 930
	Totala kostnader	2 720 393	506 048	550 077

Tabell 70 Anslagsbelastning FMTIS

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	242	40	40
	Personal	21 228	215	258
	Infra	3 604	2 658	2 729
	Verksamhet	6 008	340	315
	Lokala omkostnader	6 057	268	98
	Totala kostnader	36 898	3 480	3 401

Tabell 71 Anslagsbelastning Telekrigsstödenheten (TKSE)

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	2 004	17	18
	Personal	49 251	96	118
	Infra	4 559	1 352	1 388
	Verksamhet	13 254	156	155
	Lokala omkostnader	14 808	131	45
	Totala kostnader	81 873	1 734	1 707

Tabell 72 Anslagsbelastning Meteorologiskt och oceanografiskt centrum (METOCC)

Logistikförband

Logistikförbanden visar högre direkta kostnader jämfört med föregående år vilket är en konsekvens av att FMLOG övergick till ett anslagsfinansierat förband. Fokus för året har varit att upprätthålla beredskap stärka den personella förmågan i krigsförbanden och att delta i övningsverksamheten. Utgifterna för vidmakthåll minskade jämfört med föregående år, främst avseende systemstöd för drivmedel och vattenhanteringsmateriel.

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	86 568	4 560	4 850
	Personal	746 743	174 425	182 249
	Infra	358 030	33 470	30 544
	Verksamhet	403 507	189 191	156 069
	Lokala omkostnader	559 503	161 632	183 144
	Totala kostnader	2 067 784	558 718	552 006
1.3	Utgifter	254 870	250 700	332 862
1.4	Utgifter	350 137	988 313	616 140

Tabell 73 Anslagsbelastning Totalt logistikförband

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	361	704	998
	Personal	40 634	37 135	36 408
	Infra	1 115	10 861	11 069
	Verksamhet	18 049	14 869	11 187
	Lokala omkostnader	14 332	26 876	50 649
	Totala kostnader	74 130	89 741	109 313

Tabell 74 Anslagsbelastning 1. tekniska bataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	395	1 654	1 491
	Personal	34 966	56 143	56 919
	Infra	5 462	9 385	7 935
	Verksamhet	31 531	70 896	63 451
	Lokala omkostnader	12 583	51 633	45 994
	Totala kostnader	84 541	188 056	174 298

Tabell 75 Anslagsbelastning 1. Logistikbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	325	784	808
	Personal	30 250	32 032	32 506
	Infra	4 769	3 291	2 608
	Verksamhet	21 107	35 952	31 983
	Lokala omkostnader	12 202	28 521	25 286
	Totala kostnader	68 329	99 795	92 383

Tabell 76 Anslagsbelastning 2. Logistikbataljonen

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	149	478	431
	Personal	16 287	16 563	17 429
	Infra	2 256	3 846	3 210
	Verksamhet	7 369	24 703	16 359
	Lokala omkostnader	5 851	15 999	13 486
	Totala kostnader	31 763	61 112	50 483

Tabell 78 Anslagsbelastning 1. Sjukvårdsförstärkningskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	229	546	671
	Personal	13 369	15 579	21 295
	Infra	5 706	4 024	3 882
	Verksamhet	17 460	26 618	16 187
	Lokala omkostnader	11 091	23 204	33 387
	Totala kostnader	47 626	69 425	74 751

Tabell 77 Anslagsbelastning 1. Sjukhuskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	53	51	20
	Personal	3 267	2 204	892
	Infra	1 836	311	154
	Verksamhet	3 439	1 190	107
	Lokala omkostnader	2 590	3 009	863
	Totala kostnader	11 133	6 713	2 015

Tabell 79 Anslagsbelastning 2. Sjukhuskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	261	343	431
	Personal	28 185	14 736	16 800
	Infra	1 330	1 747	1 686
	Verksamhet	14 378	14 597	16 797
	Lokala omkostnader	10 580	12 335	13 480
	Totala kostnader	54 473	43 415	48 763

Tabell 80 Anslagsbelastning Trafik- och transportledningskompaniet

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	84 796		
	Personal	579 785	33	
	Infra	335 557	6	
	Verksamhet	290 174	367	
	Lokala omkostnader	490 273	56	
	Totala kostnader	1 695 788	462	0

Tabell 81 Anslagsbelastning FMLOG

Nationella skyddsstyrkorna

De nationella skyddsstyrkorna har under året vidmakthållit sin förmåga och ökat personellt med ca 200 individer, vilket återspeglas i ökade personalkostnader samt mottagit ny materiel. Verksamheten har utökats och det har genomförts ett flertal KFÖ och SÖF. Förbanden har även deltagit i försvarsmaktsgemensamma övningar och i internationella samarbeten med bl.a. nordiska grannländer. Nettokostnaderna har gått ner med anledning av omallokeringen av kostnader för logistik- och systemstöd till FMTIS och FMLOG.

Anslag (Tkr)		2016	2015	2014
1.1	Totala intäkter	5 415	4 482	2 756
	Personal	417 316	392 792	378 639
	Infra	106 834	164 907	111 509
	Verksamhet	530 106	669 455	553 728
	Lokala omkostnader	64 344	84 138	83 385
	Totala kostnader	1 118 599	1 311 291	1 127 262
1.3	Utgifter	-14 092	31 243	122 659
1.4	Utgifter	-131	-17 178	0

Tabell 82 Anslagsbelastning Samtliga hemvärnsbataljoner

FÖRSVARSMAKTEN